

Försvarsmaktens budgetunderlag för 2015 med särskilda redovisningar

1. LÄGET I FÖRSVARSMAKTEN	3
2. ÖVERBEFÄLHAVARENS BESLUT I STORT	3
3. ORGANISATION	4
3.1. KRIGSFÖRBAND	4
3.2. ORGANISATORISKA FÖRÄNDRINGAR	7
4. FÖRSLAG TILL VERKSAMHET PER VERKSAMHETSGREN I PERIODEN 2015-2017	7
4.1. VERKSAMHETSGREN 1 – INSATSER.....	7
4.1.1. <i>Inledning</i>	7
4.1.2. <i>Verksamhet</i>	7
4.2. VERKSAMHETSGREN 2 – UPPBYGGNAD AV INSATSORGANISATIONEN OCH BEREDSKAP	11
4.3. VERKSAMHETSGREN 3 – UTVECKLING	19
4.4. VERKSAMHETSGREN 4 – ÖVRIG DIMENSIONERANDE VERKSAMHET	20
4.5. VERKSAMHETSGREN 5 – FREDSFÖRÄMJANDE VERKSAMHET M.M.	20
4.6. VERKSAMHETSGREN 6 – STÖD TILL SAMHÄLLET.....	21
5. REDOVISNINGAR ENLIGT REGLERINGSBREV OCH REGERINGSBESLUT	21
5.1. MATERIELUPPFÖLJNING – ANSKAFFNINGSOBJEKT	21
5.1.1. <i>Uppgiften</i>	21
5.1.2. <i>Redovisning</i>	21
5.2. MATERIELINVESTERINGAR – INVESTERINGSPLANER	22
5.2.1. <i>Uppgiften</i>	22
5.2.2. <i>Redovisning</i>	22
5.3. MATERIELINVESTERINGAR – AVVECKLINGSPLAN	22
5.3.1. <i>Uppgiften</i>	22
5.3.2. <i>Redovisning</i>	22
5.4. MATERIELINVESTERINGAR – FÖRSLAG TILL REGERINGSÄRENDEN	22
5.4.1. <i>Uppgiften</i>	22
5.4.2. <i>Redovisning</i>	22
5.5. UPPFÖLJNING AV DET FÖRSVARSPOLITISKA INRIKTNINGSBESLUTET	22
5.5.1. <i>Uppgiften</i>	22
5.5.2. <i>Redovisning</i>	23
5.6. BEHOV AV PERSONAL	23
5.6.1. <i>Uppgiften</i>	23
5.6.2. <i>Redovisning</i>	24
5.7. GRUNDLÄGGANDE MILITÄR UTBILDNING	36
5.7.1. <i>Uppgiften</i>	36
5.7.2. <i>Redovisning</i>	36
5.8. FRIVILLIG FÖRSVARVERKSAMHET	36
5.8.1. <i>Uppgiften</i>	36
5.8.2. <i>Redovisning</i>	37
5.9. VETERANSOLDAT- OCH ANHÖRIGSTÖD.....	37
5.9.1. <i>Uppgiften</i>	37
5.9.2. <i>Redovisning</i>	38
5.10. CBRN	39

5.10.1.	<i>Uppgiften</i>	39
5.10.2.	<i>Redovisning</i>	39
5.11.	INTERNATIONELLT SAMARBETE	42
5.11.1.	<i>Uppgiften</i>	42
5.11.2.	<i>Redovisning</i>	42
6.	FÖRSLAG TILL FINANSIERING	43
6.1.	FÖRSLAG TILL ANSLAGSFÖRDELNING.....	43
6.2.	LÅNERAM FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	44
6.3.	AVGIFTER OCH ANDRA INKOMSTER	44
6.3.1.	<i>Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen</i>	44
6.3.2.	<i>Övriga avgiftsinkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag</i>	44
6.3.3.	<i>Övriga inkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag</i>	45
6.4.	RÄNTEKONTOKREDIT, ANSLAGSKREDIT OCH ANSLAGSSPARANDE	45
6.5.	BEMYNDIGANDEN	45

1. Läget i Försvarmakten

Läget i Försvarmakten den 31 december 2013 framgår av Försvarmaktens årsredovisning för 2013.

Försvarmakten är inne i en period av omfattande förändringar. Försvarmaktens verksamhet har i allt väsentligt genomförts med ett bra till mycket bra resultat. Försvarmakten löser ställda uppgifter nationellt och i insatsområdena med god kvalitet, mycket beroende på medarbetarnas gedigna kunskaper och stora engagemang.

Försvarmakten möter de krav som ställs på omvärldsbevakning, insatser för att hävda Sveriges territoriella integritet, insatser internationellt samt utveckling av insatsorganisationen. Begränsningar finns i förmågan att möta olika former av händelseutvecklingar och hot som kan uppstå vid ett försämrat omvärldsläge. Försvarsplanering har genomförts för att bedöma den operativa förmågan och inrikta dess utveckling. Resultaten från försvarsplaneringen har nått en sådan nivå att de successivt kan utgöra ett allt bättre underlag för insatsorganisationens utveckling, varvid även operativa konsekvenser av kända brister konstaterats. Främst rör bristerna materiel och samövning samt dimensionering av vissa funktioner.

För att nå de operativa kraven behöver krigsförbanden regelbundet samövas stridskraftsvis och i försvarmaktsövningar. I takt med att insatsorganisationen bemannas med kontinuerligt och tidvis tjänstgörande personal kommer antalet övningar med krigsförband som i huvudsak innehåller tidvis tjänstgörande personal att öka.

Det finns omfattande behov av materielomsättning då Försvarmakten under lång tid, för att skapa en plan i ekonomisk balans senarelagt, ambitionssänkt och reducerat planerad materielanskaffning. Åtgärderna har inneburit att kostnaderna för att vidmakthålla materiel ökat.

Mot bakgrund av detta är konsekvenserna av prolongerade anslagsramar så omfattande för den operativa förmågan att det innebär att Försvarmaktens uppgifter måste ses över. Den gradvisa reduktionen av operativ förmåga sker under en följd av år och får efter hand allt mer omfattande konsekvenser.

2. Överbefälhavarens beslut i stort

Krigsförbanden ska vara i fokus. Med dem ska Försvarmakten kunna försvara Sverige samt främja svensk säkerhet och svenska intressen självständigt, så långt möjligt i samverkan med andra. Medarbetarnas kunskaper och engagemang ska fortsatt vara grunden som Försvarmakten bygger vidare på. Chef ska i sitt beslutsfattande alltid beakta hur allmänhetens förtroende påverkas av ställningstagandet.

Krigsförbanden ska vara dimensionerade för väpnad strid mot en kvalificerad motståndare, främst i närområdet. Försvarmakten ska kunna förebygga konflikter och verka vid alla konfliktnivåer. Förmåga att genomföra insatser mot såväl reguljära som irreguljära styrkor ska finnas, vilka kan kräva snabbt insättande och omfatta både kortvariga och långvariga insatser. Sveriges befolkning ska känna förtroende för Försvarmakten som en garant för nationell sä-

kerhet och människor i insatsområden ska uppfatta att Försvarets insatser bidrar till deras säkerhet och värnar mänskliga rättigheter.

Det föreligger inte balans mellan uppgifter och resurser. Försvarets ska därför bland annat effektivisera sin stödverksamhet och ställa produktivitetskrav på stödmyndigheter för att kontinuerligt öka kostnadseffektiviteten för all försvarsrelaterad verksamhet. Ökad kostnadseffektivitet ska också sökas genom fortsatt utvecklat internationellt samarbete (*Pooling & Sharing*), framförallt avseende luft- och havsövervakning, materielanskaffning, utbildning, övning, stödfunktioner samt eventuellt incidentberedskap. Harmonisering av Försvarets regelverk för säkerhetsfunktioner ska ske för att möjliggöra samutveckling och interoperabilitet.

Försvarets ska uppfattas – och upplevas – som attraktiv och ansvarsfull för både anställd personal och frivilligpersonal. Attraktionskraft för rekrytering och behållande av utbildad personal ska skapas genom förtroendeingivande verksamhet, i närtid med särskilt fokus på tidvis tjänstgörande. Genomförandet av nationella och internationella insatser samt övningar ska prägla verksamheten. Försvarets ska öka andelen kvinnor i hela organisationen för att öka operativ effekt och bredda rekryteringsbasen. Kontinuerlig uppföljning och väl avvägda åtgärder är avgörande för attraktionskraften. Ett systematiskt arbete med den militära professionen samt varumärket Försvarets ska ske och förväntas bli en framgångsfaktor för såväl fortsatt internt förändringsarbete och personalförsörjning som för att stödja strategiska vägval.

Nuvarande anslagsramar innebär att förmågan att genomföra en gemensam operation för att möta ett begränsat väpnat angrepp får avgörande begränsningar. I syfte att rymmas inom givna förbands- och materielanslag ska krigsförbandens och basorganisationens storlek och sammansättning ses över. Detta innebär minskad volym materiel, minskade personalramar, minskad andel kontinuerligt tjänstgörande, minskade personal- och stödkostnader, samt längre omsättningstakt av materiel. Övning med kombinerade vapen, såväl mellan som inom stridskraftsslag, ska säkerställas.

Försvaretsplaneringen ska fullföljas till förstahandsuppgift för krigs- och hemvärnsförband. Planeringen ska breddas genom utarbetande av underlag för nya omfall. Hot såsom cyberhot ska beaktas i större utsträckning än tidigare. Planeringen ska omfatta styrkeplanering för inriktning av beredskap, insatser och utformning av operativa ramvillkor för utvecklingen av krigs- och hemvärnsförband.

Försvaretsplaneringen ska planera iståndsättandet av insatsorganisationen i den takt ekonomin medger genom en planering i ekonomisk och verksamhetsmässig balans enligt given inriktning.

3. Organisation

3.1. Krigsförband

Krigsförbanden genomför insatser och upprätthåller beredskap, utbildar, vidmakthåller och utvecklar sig själva i enlighet med uppdrag och order från HKV och med stöd av bland annat

basorganisationen. Krigsförbanden stödjer exempelvis genomförande av grundläggande militär utbildning (GMU) samt vid utbildning av hemvärnsförband.

Krigsförbanden är underställda produktionschefen för vidmakthållande, utveckling och beredskap. Produktionschefen delegerar till basorganisationens chefer att som uppdragsmottagare leda krigsförbandschefer i förbandsproduktionen. Huvuddelen av krigsförbanden lyder under insatschefen vid insatser. Insatschefen har delegerat till regional chef att leda hemvärnsförband vid territoriell verksamhet.

Försvarsmakten ska kontinuerligt överse möjligheten att genomföra rationaliseringar i insatsorganisationen. Denna översyn skall baseras på militärstrategiska och operativa behov.

- Fu: Fortsatt utveckling av krigsförband (arvförband nyttjas).
- U: Utveckling mot krigsförband (nytt krigsförband skapas).
- V: Vidmakthålls (omsätts fortlöpande).
- Av: Avveckling påbörjas. Avvecklingstakten för krigsförband som utgår framgår ej.
- /x: Antalet krigsförband.

Tabell 1 Sammanställning av krigsförband

Krigsförband	2015	2016	2017	2018-24
Arméförband				
Brigadstab (betjäningförband ur ledningsplatsbataljon)	V/2	V/2	V/2	Se anm.
Mekaniserad bataljon	V/5	V/5	V/5	Se anm.
Motoriserad skyttebataljon	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Lätt skyttebataljon	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Stridsvagnskompani	V/3	V/3	V/3	Se anm.
Artilleribataljon	V/2	V/2	V/2	V/2
Luftvärnsbataljon	V/2	V/2	V/2	V/2
Jägarbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Underrättelsebataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Säkerhetsbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Ingenjörbataljon	V/2	V/2	V/2	V/2
Militärpoliskompani	V/2	V/2	V/2	V/2
CBRN-kompani	V/1	V/1	V/1	V/1
Tungtransportkompani	V/1	V/1	V/1	V/1
Livbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Marinförband				
Sjöstridsflottiljledning	V/2	V/2	V/2	V/2
Korvettdivision	V/2	V/2	V/2	V/2
Minröjningsdivision	V/2	V/2	V/2	V/2
Underhållsdivision	V/2	V/2	V/2	V/2
Röjdykardivision	V/1	V/1	V/1	V/1
Ubåtsflottiljledning	V/1	V/1	V/1	V/1
Ubåt	V/4	V/4	V/4	V/4
Ubåtsräddningsfartyg	V/1	V/1	V/1	V/1

Krigsförband	2015	2016	2017	2018-24
Signalspaningsfartyg	V/1	V/1	V/1	V/1
Amfibiebataljon	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Bevakningsbåtkompani	V/1	V/1	V/1	V/1
Marin basbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Sjöinformatjonsbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Flygvapenförband				
Stridsflygdivision	V/4	V/4	V/4	V/4
Helikopterbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Flygbasbataljon	V/2	V/2	V/2	V/2
Transport- och specialflygenhet	V/1	V/1	V/1	V/1
Stridslednings- och luftbevakningsbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Specialförband				
Särskilda operationsgruppen	V/1	V/1	V/1	V/1
Lednings- och underrättelseförband				
HKV med stabsförband	V/1	V/1	V/1	V/1
Rörlig operativ ledning ((F)HQ) (betjäningförband ur ledningsplatsbataljon)	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Regional stab	V/4	V/4	V/4	V/4
Sambandsbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Telekrigbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
Ledningsplatsbataljon	V/1	V/1	V/1	V/1
IT-försvarsförband	V/1	V/1	V/1	V/1
FMTIS ¹	U/1	V/1	V/1	V/1
FMTM	Av/1	-	-	-
PSYOPS-förband	V/1	V/1	V/1	V/1
NUE	V/1	V/1	V/1	V/1
METOCC	V/1	V/1	V/1	V/1
TKSE	V/1	V/1	V/1	V/1
Logistikförband				
MOVCON kompani	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Operativ ledningsteknisk bataljon	Av/1	-	-	-
Teknisk bataljon	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Logistikbataljon	V/2	V/2	V/2	Se anm.
Sjukhuskompani	V/2	V/2	V/2	Se anm.
Sjukvårdsförstärkningskompani	V/2	V/2	V/2	Se anm.
FMLOG-stab med NSE	V/1	V/1	V/1	Se anm.
Hemvärnsförband				
Hemvärnsbataljon	V/40	V/40	V/40	V/40

Anmärkning: Av Försvarmakten planerad utveckling för dessa förband beskrivs under respektive produktgrupp i kapitel 4.

¹ Utvecklas ur FMTM och Operativ ledningsteknisk bataljon som avvecklas.

3.2. Organisatoriska förändringar

Försvarmakten genomför ett organisationsarbete i syfte att senast den 1 januari 2018 ha intagit en ny försvarsmaktsorganisation med en ny befattningsstruktur. Intagandet av organisationen planeras ske stegvis och med förbandsanpassade införandeplaner fram till 2018. En översiktlig redovisning av de organisatoriska förändringarna framgår av denna bilaga. Försvarmaktens ekonomiska planering bygger på att dessa förändringar kan genomföras.

4. Förslag till verksamhet per verksamhetsgren i perioden 2015-2017

4.1. Verksamhetsgren 1 – Insatser

4.1.1. Inledning

Försvarmakten planerar för att kunna genomföra såväl kortvariga som långvariga internationella insatser. Försvarmakten ska inom 90 dygn kunna påbörja fredsfrämjande insatser med föranmälda förband i internationella styrkeregister (30 dygn för vissa förband). Periodvis ska Försvarmakten kunna leda multinationella styrkor motsvarande de som anges i EU:s stridsgruppkoncept. Insatser utanför närområdet förutses under överskådlig tid huvudsakligen ske på markarenan och ha en markoperativ tyngdpunkt. Marin- och flygstridskrafterna ska kunna delta i lämpliga insatser tillsammans med andra länder i närområdet samt, då insatsen lämpar sig för de svenska förbanden, utanför närområdet.

Under 2015 inriktar Försvarmakten stridskrafterna mot att kunna genomföra internationella förbandsinsatser på en nivå motsvarande en större och en till två mindre insatser.² Utöver detta ska en stridsgrupp stå i beredskap inom EU:s stridsgruppskoncept under första halvåret 2015.

Från och med 2017 inriktar Försvarmakten stridskrafterna mot att kunna genomföra internationella förbandsinsatser på en nivå motsvarande en större och en till två mindre insatser. Försvarmakten ska i på sikt ha kapacitet att genomföra insatser med 2 000 personer (300 nationellt och 1 700 internationellt). Över tiden ska Försvarmakten inom sju dygn kunna genomföra räddnings-, evakuerings- och förstärkningsinsatser.

4.1.2. Verksamhet

4.1.2.1 2015

Väpnade insatser

RSM

Försvarmaktens insats ska utgöras av ett utbildnings- och rådgivningsbidrag som bedöms omfatta cirka 50 personer, inklusive nationella stödresurser. Planeringen ska medge att efter beslut kunna förstärka insatsen vid försämrat säkerhetsläge.

² I nuläget bedöms 2015 inte omfatta någon större insats men flera mindre insatser (se nedan).

NBG

Sverige har ramnationsansvar för uppsättande av EU BG tillsammans med Finland, Norge, Estland, Lettland, Litauen samt Irland under första halvåret 2015. Försvarsmakten bedöms avdela 1 900 personer att ingå i NBG 15 samt därutöver viss stabspersonal för OHQ-nivån.³

MINUSMA

Försvarsmaktens planerar för en förbandsinsats under 2015 med ISR-förband. Insatsen bedöms bestå av totalt cirka 250 personer inklusive nationella stödresurser (NSE, NIC, NIST) och stabsofficerare till FNs stabiliseringsinsats i Mali.

ATALANTA

Försvarsmakten utreder möjligheterna till en gemensam mindre marin insats med ansvar för FHQ (inklusive bordningsstyrka, helikopterenhet och role2) i samarbete med Nederländerna. En alternativ plan utarbetas för en mindre marin insats med svenskt FHQ (med motsvarande förmågor).

*Övriga insatser***EUTM Somalia⁴**

Försvarsmakten planerar för en prolongering av nuvarande ambitionsnivå om cirka 20 personer, inklusive nationell underrättelseenhet.

EUTM Mali

Försvarsmakten planerar för en prolongering av nuvarande ambitionsnivå om cirka 15 personer.

EASF

Försvarsmakten planerar för deltagande med 1 person.

Kosovo

Försvarsmakten planerar för deltagande med cirka 10 personer.

SSR-insatser

Försvarsmakten planerar för SSR-insatser i Kosovo, i EU-insats för säkerhetssektorreform i Moldavien och i bilaterala SSR-projekt i Bosnien, Georgien, Serbien och Ukraina.

4.1.2.2 2016*Väpnade insatser***RSM**

Prolongeras från 2015.

³ Stridsflygenhet JAS 39 (bedömt cirka 120 personer) utgör samtidigt en del av *NATO Response Force/Response Forces Pool* (NRF/RFP).

⁴ Försvarsmakten planerar även för ett ökat bidrag till insatsen.

MINUSMA

Insatsen bedöms kunna växa till en långsiktig rotationsinsats med bataljonsförband om cirka 750 personer.

Mindre insats flyg

Försvarsmakten bedömer att det finns möjlighet att genomföra en mindre flyginsats med en stridsflygenhet JAS 39 som samtidigt utgör del av NRF/RFP alternativt en insats med transportflyg.

Övriga insatser

EUTM Somalia, EUTM Mali, EASF, Kosovo och SSR-insatser prolongeras från 2015

4.1.2.3 2017*Väpnade insatser***RSM**

Från 2017 planeras insatsen reduceras för att utgöras av ett fåtal personer i rollen som rådgivare, stationerade i Kabul. Insatsen övergår därmed till att bli en övrig insats.

MINUSMA

Insatsen prolongeras från 2016. Försvarsmakten förbereder för en ökning av personalramen till totalt 850 personer.

Mindre insats marin

Försvarsmakten bedömer att det finns möjlighet att genomföra en mindre marin insats med ett korvettförband med stödfartyg.

Övriga insatser

EUTM Somalia, EUTM Mali, EASF, Kosovo och SSR-insatser prolongeras från 2016.

4.1.2.4 Insatslinjal

Nedanstående tabeller utgör grund för planering. I tabellerna återfinns planeringsram avseende antal årsarbetskrafter fördelade per år och typinsats respektive övrig insats.

Tabell 2 Väpnade insatser

År/ åak	Större insats mark	Mindre insatser mark	Mindre insats ma- rin	Mindre insats flyg	BG	Nationell insats	Summa åak
2015		50 RSM, 250 MINUSMA	100 ⁵ ATA- LANTA		633 ⁶	300	1333
2016	375 ⁷ MINUSMA	50 RSM		60 ⁸		300	785
2017	850 MINUSMA		100			300	1 250

Tabell 3 Övriga insatser⁹

År/ åak	RSM	EUTM Somalia	EUTM Mali	EASF	Kosovo	Insats- relaterade stabsbef.	Summa åak
2015	---	15	15	1	9	15	55
2016	---	15	15	1	9	15	55
2017	20	15	15	1	9	15	75

4.1.2.5 Ekonomiska bedömningar

I nedanstående tabell redovisas bedömda särkostnader på anslaget 1:2 *Försvarets insatser internationellt* för internationella insatser i perioden 2015-2017. Medel på anslaget 1:2 förutsätts avsättas genom regeringsbeslut för respektive insats.

Tabell 4 Bedömning av ekonomi insatser 2015-2017 (mnkr)

Insats	2015	2016	2017
Väpnade insatser – planerat:			
RSM	100	100	---
NBG (ramreservation)	500	---	---
MINUSMA ¹⁰	370	1060	1500
ATALANTA ¹¹	230	---	---
ATHENA	20	20	20
Uppföljning personal internationella insatser	20	20	20
Summa	1240	1200	1540

⁵ Åak beräknat på 200 personer med 6 månaders insats.

⁶ Åak beräknat på 1900 personer med 120 dagars insats. Stridsflygenhet utgör samtidigt del av NRF/RFP.

⁷ Åak beräknat på 750 personer med 6 månaders insats.

⁸ Åak beräknat på 120 personer med 6 månaders insats.

⁹ Planeringen baseras på en prolongering av 2014.

¹⁰ De ekonomiska beräkningarna utgör en preliminär bedömning och behöver justeras när detaljplanering genomförs.

¹¹ De ekonomiska beräkningarna utgör en preliminär bedömning och behöver justeras när detaljplanering genomförs.

Insats	2015	2016	2017
Väpnade insatser – möjliga insatser:			
Mindre insats marin	---	---	230
Mindre insats flyg	---	180	---
Summa	---	180	230
Övriga insatser:			
RSM	---	---	20
EUTM Somalia	21	21	21
EUTM Mali	21	21	21
EASF (inkl. projekt)	5	5	5
Kosovo (inkl. projekt)	11,5	11,5	11,5
Insatsrelaterad stab	12	12	12
EU-insats SSR i Moldavien	0,5	0,5	0,5
Bilaterala SSR-projekt (Bosnien, Georgien, Serbien och Ukraina)	3	3	3
Summa	74	74	94

4.2. Verksamhetsgren 2 – Uppbyggnad av insatsorganisationen och beredskap

4.2.1. Arméförband

Arméförbanden ska, tillsammans med övriga stridskrafter, kunna genomföra offensiva, defensiva och stabiliserande operationer. Uppgifterna ska kunna lösas i samtliga konfliktnivåer. Detta omfattar förtroendeskapande och konfliktförebyggande åtgärder samt humanitära, fredsbevarande och fredsframtvängande operationer. Arméförbanden ska inom ramen för dessa uppgifter kunna möta såväl kvalificerade som okvalificerade motståndare som har ett reguljärt eller irreguljärt uppträdande.

Manöverbataljoner ska tillsammans med förstärkningsresurser från andra krigsförband bilda bataljonsstridsgrupper. Vid behov ska flera manöverbataljoner kunna genomföra samordnad strid under ledning av en brigadledning. Det är prioriterat att arméförbanden utvecklar förmågan att verka i brigad.

Den övervägande delen av arméstridskrafterna ska bemannas av personal som tjänstgör tidvis. Regelbundna krigsförbandsövningar är avgörande för att utveckla och vidmakthålla förbandens förmåga och ska prioriteras.

Den planerade utveckling för arméförbanden, baserad på pågående organisationsarbete, innebär att brigadstrukturer införs. Syftet är att öka den operativa effekten och reducera personalramarna genom att byta personaltäta förbandsdelar mot förbandsdelar med lägre personell numerär och motsvarande eller bättre verkansdelar. Stridsvagnskompanierna utgår som fristående krigsförband. Stridsvagnskompanierna utökas istället antalsmässigt och organiseras inom de fem mekaniserade bataljonerna där antalet mekaniserade skyttekompanier reduceras. Vidare utvecklas fristående brigadspaningskompanier. Den lätta bataljonen ominriktas mot att utvecklas till ytterligare en motoriserad skyttebataljon. Sammantaget bedöms detta ge armé-

förbanden en högre operativ effekt. Planerad utveckling av arméförbanden inleds under perioden enligt kommande förbandsanpassade införandeplaner.

Markstridsförbanden leds inom bataljon och kompani främst genom radiosamband. Ledningsförmågan utvecklas genom införande av nytt ledningsstödsystem och fortsatt organisationsutveckling. SWECCIS införs för ledning till och med bataljonsnivå medan SLB införs för *Blue Force Tracking* (BFT) eller som *Battle Management System* (BMS) inom bataljon.

Underrättelseförmågan utvecklas genom införande av taktisk UAV och ISR-ledning. Genom renovering av artillerilokaliseringsradar ARTHUR upprätthålls kapaciteten att lokalisera motståndarens indirekta verkanssystem. Underrättelseförmågan ska efter hand tydligare knytas till bekämpningsförmågan.

Verkansförmågan utvecklas genom tillförsel av nytt artillerisystem samt vidmakthållande av kapaciteten att leda flygunderstöd (CAS). Stridsvagn 122 och stridsfordon 90 med varianter är föremål för livstidsförlängning (RENO) samt viss uppgradering. Ny ammunition anskaffas till granatkastarförbanden. Precisionsbekämpning med indirekt eld möjliggörs genom att Excalibur anskaffas.

Förmågan till rörlighet utvecklas genom tillförsel av nytt trupptransportfordon. Brobandvagn tillförs i viss omfattning samt materiell förnyelse sker avseende ammunitions- och minröjning.

Skyddsförmågan ökas genom anskaffning av ledningsplattform GBADOC, renovering och modifiering (REMO) av UndE 23 och övriga sensorer samt anskaffning av ökad förmåga till korträckviddig bekämpning. Materielanskaffning av modern CBRN-materiel fortsätter till insatsorganisationen. EOD-förmågan vidmakthålls genom att kunna understödja två insatsområden med IEDD och två insatsområden med CMD (*Conventional Munitions Disposal*).

Uthålligheten förbättras genom min- och splitterskyddade fordon med lastväxlarssystem. Försvarsmedicinens förmågebredd kompletteras och materieförnyelse genomförs.

Soldatsystem utvecklas i viss omfattning genom bland annat anskaffning av interngruppradio och mörkerutrustning.

4.2.2. Marinförband

Marinförbanden är i huvudsak stående krigsförband med hög tillgänglighet. Förbandens primära uppgift är att i och utanför närområdet skydda svenska intressen till havs och i skärgårdsmiljö.

Genom deltagande i insatser och deltagande i internationell övningsverksamhet ska marinstridskrafterna fortsätta utveckla sin förmåga att verka inom ramen för en multinationell sjöstyrka. Marinstridskrafterna ska kunna delta i marina insatser tillsammans med andra länder, i Sverige, samt i och utanför närområdet.

Marinen övervakar ständigt Sveriges omgivande vatten och dess närområde i syfte att upprätthålla en lägesbild till sjöss. Härigenom ges underlag till såväl högre chef som till Kustbevakningen för ingripande mot bland annat kränkningar av Sveriges territorium och brott mot Sveriges lagar. Den regionala operativa samverkan som sker med Finland inom ramen för *Surveillance Co-operation Finland and Sweden* (SUCFIS) är operativ. Utöver SUCFIS finns ett multilateralt samarbete inom Östersjön – *Surveillance Co-operation Baltic Sea* (SUCBAS) samt EDA-samarbetet *Maritime Surveillance Networking* gällande hela Europa. Det etablerade regionala samarbetet inom *Baltic Ordnance and Safety Board* (BOSB) fortsätter samordna minröjningsinsatser inom Östersjöområdet. Samarbetet med Finland inom ramen för *Swedish-Finnish Amphibious Task Unit* (SWEFIN ATU) samt *Swedish-Finnish Naval Task Group* (SFNTG) utvecklas.

Den planerade utvecklingen för marinförbanden, baserad på pågående organisationsarbete, innebär att amfibiebataljonen fokuseras mot sjöoperativ verksamhet, varvid taktisk markrörighet utgår. Planerad utveckling av marinförbanden inleds i perioden enligt kommande förbandsanpassade införandeplaner.

Redovisad materielplanering för marinförbanden är behäftad med osäkerheter. Därför genomförs i nuläget en fördjupad översyn av det marina materielområdet i syfte att klarlägga eventuella behov av omplanering.

Förmågan till ledning vidmakthålls och utvecklas genom att ledningsmetodik och ledningssystemstöd anpassas i syfte att öka interoperabiliteten. Ledningssystem för amfibiebataljonens ledningsbåtar (bataljon/kompani) uppgraderas och HMS Skaftö modifieras för ledning av bevakningsbåtskompaniet. SWECCIS införs med marin applikation och materiel för undervattenskommunikation omsätts. Länk 11 vidmakthålls intill införande av Länk 22 i syfte att tillgodose interoperabilitet för korvettsystemet.

Förmågan till inhämtning av underrättelser vidmakthålls genom att ytstridsfartyg och ubåtar fortsatt stödjer förmågan till signalspaning. Kapaciteten att stödja FRA med strategisk signalspaning vidmakthålls genom anskaffning av ett nytt signalspaningsfartyg. Minkrigsanalysfunktionen *Mine Warfare Data Centre* (MWDC) vidmakthålls genom omsättning av ledningsstödmaterielen. Materieförsök med system för bottenkartering fortsätter. Förmågan att stödja stridande kompanier med underrättelser i nära realtid utvecklas genom att amfibiebataljonen tillförs två system S-UAV 05. Förmågan till havsövervakning vidmakthålls genom fortsatt uppgradering av PS870 till PS871, förbättrad reparationsberedskap och lagerhållning av reservmateriel och utbytesenheter till PS640 samt införande av kameror för optisk identifiering. Leverans av nytt ledningssystem för sjöinformationsbataljonen slutförs och samverkan med StriC och ASC890 utvecklas

Förmågan till verkan vidmakthålls genom att torped 62 anpassas med verkan mot såväl yt- som undervattensmål. Långräckviddig sjömålsbekämpning med Rb 15 vidmakthålls. En studie avseende det framtida behovet av sjömålsrobot för marin- och flygförbanden genomförs. Rb 17 vidmakthålls. Minsystem med återstående teknisk livslängd vidmakthålls. Anskaffning av målresurser för ubåtsjakt påbörjas. Halvtidsmodifiering (HTM) av ubåt typ Gotland och

korvett typ Gävle genomförs. Förmåga till verkan och skydd i den amfibiska miljön utvecklas genom nyanskaffning av stridsbåtar med vapenstation. Bevakningsbåtar vid bevakningsbåtskompaniet livstidsförlängs.

Förmågan till skydd vidmakthålls. Rödtykardivisionen vidmakthåller förmåga att desarmera bomber och röja ammunition, inklusive *Improvised Explosive Devices* (IED). Kapacitet för luftförsvar vid sjöstridsflottiljerna vidmakthålls på nuvarande nivå. Leverans av stridsbåt 90HSM genomförs.

Leverans av Visbykorvetter i version 5 har slutförts vilket innebär ökad förmåga att påverka mål på och under havsytan och möjlighet att samverka med sjöoperativ helikopter. Införande innebär även en utökad förmåga till sjöminröjning.

Förmågan till uthållighet vidmakthålls genom att HMS Carlskrona anpassas för rollen som stödfartyg med bland annat RAS-utrustning. HMS Trossö vidmakthålls. Vedettbåt typ Kalmar ersätter bevakningsbåtar. Samarbetet inom ramen för *NATO Submarine Rescue System* (NSRS) vidmakthålls och utvecklas.

4.2.3. Flygvapenförband

Flygstridskrafterna ska i huvudsak utgöras av stående förband och ska primärt utveckla förmåga att verka i Sverige och i vårt närområde. Flygstridskrafterna ska kunna delta i flyginsatser tillsammans med andra länder i Sverige och i vårt närområde samt, då insatsen lämpar sig för de svenska förbanden, även utanför närområdet.

Förmågan att med flyg genomföra transporter till och från samt inom ett operationsområde, ska vidmakthållas och utvecklas. Förmågan inom helikopter bataljonen att, i samverkan med svenska och utländska förband, verka utanför närområdet ska utvecklas.

Målet för flygvapenförbanden på kort och medellång sikt är att skapa, nyttja och beredskaps hålla användbara och tillgängliga krigsförband över tiden. Utbildning och övning samt materielanskaffning ska primärt syfta till att skapa hög verkansförmåga, tillgänglighet, rörlighet, uthållighet och interoperabilitet. Flygvapenförbanden ska kunna användas i alla konfliktnivåer från civila konfliktförebyggande insatser till krig.

De nordiska och internationella samarbetena ska fortsatt utvecklas. Medverkan i Air Situation Data Exchange (ASDE) syftar till att på sikt skapa en gemensam luftlägesbild tillsammans med medverkande nordiska länder.

Över tid ska flygvapenförbandens organisation och produktion anpassas till införandet av JAS 39E.

Förmågan till ledning vidmakthålls. Kapacitet att producera auktoriserat luftläge och genomföra stridsteknisk ledning av flygstridskrafterna vidmakthålls. Flygbasbataljonerna fortsätter utvecklas mot att kunna planera, leda och genomföra verksamhet vid ett utökat antal platser. Ledningsprinciper bör vara interoperabla t.ex. inom Personnel Recovery (PR) och Force Protection. Kapacitet för stridsteknisk ledning vidmakthålls genom fortsatt införande av interope-

rabla datalänkar (Länk 16). Luftburen radarspaning och flygstridsledning, ASC890, vidmakthålls. Informationssystemet SWECCIS införs successivt. ICC, ett interoperabelt informationssystem för taktisk ledning av flygstridskrafternas förband, har börjat införas.

Förmågan till underrättelser vidmakthålls och utvecklas genom att verksamhets-, bearbetnings- och ledningssystem införs som en del i den integrerade underrättelseprocessen. Kapacitet att spana inom mark- luft- och sjömiljön, samt att överföra information till andra enheter vidmakthålls inom stridsflygssystemet. Stridsflygets kapacitet att verka under mörker och allväder vidareutvecklas. Koncept för Intelligence, Surveillance, Reconnaissance (ISR) utvecklas med fokus på Time Sensitive Targeting (TST) inklusive integrering med verkansprocessen. Återtagande av förmåga till inhämtning för att erhålla identitet och signaturer under ytan påbörjas under perioden.

Förmågan till verkan vidmakthålls och utvecklas genom att förbättrad förmåga att påverka mål i luften på långa avstånd införs på JAS 39. Förmåga att påverka mål på marken med graderad verkan, under allväderförhållanden och med ökat avstånd mellan mål och plattform vid vapenleverans tillförs under perioden i och med införandet av Small Diameter Bomb (SDB) på JAS 39. Kapaciteten till swing role förbättras för att ytterligare nyttja JAS 39 operativa potential. Förmågan att påverka mål på havsytan vidmakthålls. En utredning avseende det framtida behovet av sjömålsrobot för marin- och flygförbanden genomförs. Understöd till specialförbanden fortsätter att anpassas med utökad operativ förmåga.

Förmågan till rörlighet vidmakthålls och utvecklas genom att flygbasbataljonernas möjlighet till taktisk, operativ och strategisk rörlighet vidmakthålls. Förmågan till taktisk flygtransport vidmakthålls, alternativa lösningar studeras. Inom den taktiska transportflygförmågan finns förmåga till lufttankning av JAS 39. Helikoptersystemen HKP 15 och HKP 16 vidmakthålls och helikoptersystem HKP 14 införs. HKP 10 avvecklas.

Förmågan till skydd vidmakthålls och utvecklas genom att egenskyddet på JAS 39, TP 84, FPL 102 och HKP 15B förstärks. Egenskyddet på övriga helikoptersystem vidmakthålls enligt nuvarande plan. Personnel Recovery vidmakthålls i samverkan med övriga Försvarmakten. Force Protection utvecklas, bl.a. genom att en studie kring skydd av luftstridskrafterna genomförs och resultat implementeras efter beslut.

Förmågan till uthållighet vidmakthålls genom att MEDEVAC-förmågan upprätthålls med HKP 16. Medlemskap i Air Transport, Air-to-Air Refuelling and Exchange of other Services (ATARES) vidmakthålls. En långsiktig strategi för försörjning av flygammunition och flygdrivmedel tas fram.

4.2.4. Lednings- och underrättelseförband

Lednings- och underrättelseförbanden är inriktade såväl mot nationella som internationella uppgifter. De ska i mark-, sjö-, luft- och gemensamma operationer samt informationsoperationer kunna verka i samtliga konfliktnivåer och över hela skalan av uppgifter. Förbanden utgörs av stående enheter med hög tillgänglighet.

Den planerade utvecklingen för ledningsförbanden, baserad på pågående organisationsarbete, innebär att förmågan till taktisk/operativ ledning av markförband överses och övervägs reduceras. Planerad utveckling för ledningsförbanden inleds i perioden enligt kommande förbandsanpassade planer.

Betjäningsförband vidmakthålls i en ledningsplatsbataljon. Förmågan till att upprätthålla samband för operativ och taktisk ledning vidmakthålls av FMTM/FMTIS och sambandsbataljon.

Rörlig marktaktisk ledning utövas av brigadstaber. Rörlig sjötaktisk ledning utövas av flottiljledningar. Flygstridsledning utövas av stridslednings- och luftbevakningsbataljonen. Flygtaktisk ledning utövas av Högkvarteret (flygtaktisk stab). Fyra regionala staber vidareutvecklas fortsatt främst för samordning av territoriell verksamhet och ledning av hemvärnsförband.

Förmåga till geografisk informationsförsörjning utövas genom kombination av bakre geosupport, Geo SE, inom Lantmäteriet (tillika militärt kartverk) och främre geosupport, GeoSG/Geocell, inom ingenjörbataljon (mark), MWDC (sjö) och MSE (luft).

Förmåga till meteorologiskt och oceanografiskt stöd utövas genom Försvarets meteorologiska och oceanografiska centrum, METOCC, och flygvapenförbandens väderenheter vilka utgör en samlad resurs för Försvarets vädertjänststöd.

TKSE vidmakthålls som krigsförband med förmåga att stödja telekrig- och signalkrigföring.

Försvarets organisation för drift- och underhåll av fasta ledningssystem omstruktureras tidigt i perioden varvid en enhetlig drift- och underhållsorganisation inrättas. Med omstruktureringen samordnas funktioner för ledning av ledningssystem (LaL) för att möjliggöra en effektiviserad planering, drift och avveckling av ledningsstödsystem för planerade och pågående insatser. Krigsförbanden FMTM och operativ ledningsteknisk bataljon avvecklas och istället inrättas Försvarets telekommunikations- och IS förband, FMTIS. I FMTIS integreras teledriftcentral (TDC), IT-driftcentral, Försvarets larmcentral (FM LC) och Ledning av ledningssystem vilket medför ett bättre resursutnyttjande med målet att öka driftsäkerhet och säkerhet mot intrång och åverkan i den fasta infrastrukturen. Försvarets planerar för att med befintliga system införa förstärkt funktion för sammanställning av lägesbild på operativ nivå.

Rikstäckande kapacitet för ledning av flygstridskrafter med taktiska datalänkar (L16) införs. Under perioden utvecklas bland annat presentation av lägesbild över informationsarenan och Försvarets IT-säkerhetslägesbild. Förmåga till taktisk signalspaning anpassas till utvecklingen på telekommunikationsområdet.

4.2.5. Logistikförband

De operativa logistikförbanden består av logistikbataljoner, teknisk bataljon, transportledningsförband, sjukhuskompanier, sjukvårdsförstärkningskompanier och FMLOG stab med NSE. Logistikförbanden ska understödja armé-, marin- och flygstridskrafter med erforderliga logistikresurser. Vid insatser ska logistikförbanden kunna samverka med andra aktörer. Vid

behov ska bataljonsstridsgrupper kunna understödjas med pluton- och kompanienheter. God förmåga att tillhandahålla sjukvård vid insatser är prioriterat.

Möjligheten att samverka såväl nationellt som internationellt med andra aktörer och andra nationers förband ska utvecklas. Informationsutbyte mellan svenska militära informationssystem avsedda för insats- och resursledning, likväl som utbyte med civila informationssystem ska möjliggöras såväl nationellt som internationellt.

Förmågan att försörja krigsförbanden förutsätter en tillförlitlig logistikkedja. Logistikförbandens förmåga till markbundna transporter ska ytterligare anpassas till de krav som insatsmiljö och understödda krigsförband normerar, bland annat genom anpassning av skydd, rörlighet, verkan och ett aktuellt logistikunderrättelseläge.

Logistikbataljonen kan leverera behovsanpassade försvarsmaktsgemensamma logistiktjänster (förnödenhetsförsörjning, teknisk tjänst, transporter och försvarsmedicin) till krigsförbanden såväl nationellt som internationellt. Förbandet är anpassat för uppträdande på främre nivån (stöd- o förstärkningsnivån samt stridsfältsnivån) och har i huvudsak förmåga att logistikförsörja förband som rör sig inom markmiljön. Till logistikbataljonerna kan underställas förband eller förbandselement från teknisk bataljon, och sjukvårdsförstärkningskompani. Delar av dessa förband kan även underställas eller understödja förband på taktisk nivå inom mark-, sjö- och luftstridskrafterna.

Den planerade utvecklingen för logistikförbanden, baserad på pågående organisationsarbete, innebär att FMLOG stab med NSE omorganiseras och utvecklas mot ett försvarsmaktsgemensamt förband för taktisk logistikledning och logistikstöd av främst förnödenheter, teknisk tjänst och kommunikationstjänst. Logistikbataljonerna anpassas till att understödja brigadstrukturer, men ska även kunna understödja övriga stridskrafter över tiden. Ur logistikbataljonernas ram organiseras fristående försörjnings- och transportkompanier. Huvuddelen av teknisk bataljon omorganiseras och utvecklas som förband för uppträdande på stridsfältsnivån. Delar av teknisk bataljon utvecklas för understöd med teknisk tjänst på stöd- och förstärkningsnivån. Understöd av hemvärns-, marin- och flygvapenförband inriktas främst mot försvarsmaktsgemensam materiel.

Försvarsmedicinen ska utveckla samverkan och samarbete med andra myndigheter och organisationer, inkluderande medicinsk utveckling, planering, kompetensförsörjning, vårdresurser och omhändertagande. Dagens sjukvårdsförstärkningskompanier omorganiseras och ROLE2-förmågan övergår till en operativ resurs som samlas under en organisatorisk enhet sjukhuskompani (fältsjukhus). Kvarvarande delar, kvalificerat traumaomhändertagande och sjuktransport, förs in i respektive logistikbataljon.

MOVCON-kompani omorganiseras till en transportledningstab med transportledningspluton och trafikkompani.

Planerad utveckling av logistikförbanden inleds i perioden enligt kommande förbandsanpassade införandeplaner. Logistikförbanden ska i perioden utveckla förmågan att understödja med försvarslogistik för såväl nationell som internationell verksamhet.

4.2.6. Hemvärnsförband

Utveckling av hemvärnsförbanden fortsätter mot mer tillgängliga och användbara krigsförband. Hemvärnsförbanden består av cirka 22 000 personer inklusive frivillig avtalspersonal. De nationella skyddsstyrkorna kan lösa uppgifter i hela landet. Hemvärnsbataljonernas insatskompanier utgör grund för nationella skyddsstyrkor. Övriga delar av hemvärnsbataljonen används inom i första hand eget län.

Hemvärnsförbanden är, lokalt och regionalt, inriktade mot uppgifter som skydd och bevakning av skyddsvärda militära objekt och verksamheter, samhällsviktig civil infrastruktur samt ytövervakning. Särskilda funktions- och underrättelseförband är organiserade som regionala resurser. Förbanden har en hög beredskap och kan med huvuddelen verka inom ett dygn samt med mindre delar inom några timmar med hög uthållighet. Hemvärnsförband med marin inriktning utgör en resurs för skydd, bevakning och ytövervakning främst i skärgårdsmiljö. Samtliga hemvärnsförband har mobiliseringsplan och definierade uppgifter inom ramen för försvarsplaneringen. Hemvärnsförbandens utbildningssystem (KFÖ, SÖB och SÖF) vidmakthålls.

Samtliga hemvärnsförband har förrådsställning av all förbandsmateriel i ändamålsenliga förråd och genomför övriga förberedelser som innebär att den höga beredskapen kan innehållas.

Chefsförsörjning säkerställs och chefers kompetens att leda sina förband utvecklas, i syfte att kompani som stridsenhet utbildas, samtränas och utvecklas. Bataljonschefer med stabers möjligheter att leda bataljon utvecklas genom att samordnat genomföra utbildningsverksamhet, stabs- och ledningsövningar och fältövningar.

Förmågan att lösa uppgifter i urban miljö samt förmågan att genomföra försvar med stöd av fältarbeten utvecklas. Samtliga bataljoner tillförs ett modernt, ändamålsenligt och inom Försvarsmakten integrerat ledningssystem. Lämpligt granatkastarsystem för hemvärnsförbanden provas och förnyelse av fordonsparken slutförs. Förplägnadsmateriel utvecklas och provas.

4.2.7. Specialförband

Särskilda operationsgruppen (SOG) inriktas i rollen som nationell resurs i första hand mot att genomföra räddnings-, evakuerings-, förstärknings- och fritagningsoperationer (REFF) i de områden Försvarsmakten har personal och förband.

Internationellt är SOG en militärstrategisk resurs för genomförande av fritagning av gisslan. Därutöver inriktas SOG mot att nyttjas som strategisk/operativ resurs i syfte att genomföra initiala operationer, Early Entry Operations (EEO) eller att ingå i en Combined Joint Special Operations Task Force (CJSOTF) och därigenom utgöra en strategisk eller operativ resurs för offensiva specialoperationer eller underrättelseinhämtning inom ramen för EU- och Nato-insatser. Vidare gör de operativa förmågorna i dessa koncept att specialförbandssystemet är lämpat att lösa uppgifter och genomföra operationer inom ramen för territoriell integritet och regional säkerhet.

Den fortsatta utvecklingen ska ske så att nationella sÄrlösningar så långt som möjligt undviks. Utvecklingen av systemintegration med stödjande enheter avseende främst taktisk och opera-

tiv rörlighet är prioriterad. Utveckling av specialförbanden redovisas och utvecklas i detalj i utvecklingsplan för specialförbandssystemet.

4.2.8. Frivillig försvarsverksamhet

De frivilliga försvarsorganisationerna har en viktig uppgift och roll i iståndsättandet av insatsorganisationen. För att Försvarsmakten ska kunna lösa sina uppgifter krävs en stor kompetensbredd, såväl bland anställda som bland frivilliga. Det är därför av vikt att utveckla arbetsformerna mellan Försvarsmakten och de frivilliga försvarsorganisationerna. Områden för fortsatt utveckling utgörs bland annat av formerna för dialog, samverkan och stöd vid bemanning av och rekrytering till insatsorganisationen samt den framtida utformningen av ungdomsverksamheten.

Frivilliga försvarsorganisationer ska stödja Försvarsmaktens personalförsörjning genom att bedriva försvarsupplysning samt rekrytering och utbildning av personal för tjänstgöring i Försvarsmakten. Rekrytering och utbildning kan ske till och av alla Försvarsmaktens personalgrupper. Volymmässigt utgör avtalspersonal i hemvärnsförbanden den största gruppen. Frivilliga försvarsorganisationers förmåga att personalförsörja andra typer av förband ökar från och med 2015.

Betydelsen av frivilligrörelsen ökar i ett försvar som bygger på frivillighet, både som brygga mellan samhället och Försvarsmakten men också som en vital del av insatsorganisationen för att bemanna de delar som anställd personal av olika anledningar inte ska ha som uppgift. De frivilliga försvarsorganisationerna spelar därutöver en viktig roll för att skapa kunskap kring Försvarsmaktens verksamhet och uppdrag och därmed öka engagemanget i försvars- och säkerhetspolitiska frågor.

Försvarsmaktens syfte att bidra till Sveriges fred, frihet och demokrati främjas genom ett utvecklat samarbete med de frivilliga försvarsorganisationerna där dessa bedriver försvarsupplysning och därmed bidrar till en starkare samhällsförankring. Samhällsförankring innebär kunskap om och förståelse för samhällets behov vid och som en konsekvens av konflikter och krig.

Frivillig försvarsverksamhet omfattar även ungdomsverksamhet. Ungdomsverksamheten syftar till att utveckla ungdomars möjligheter att växa som individer och samhällsmedborgare och förstå och dela demokratiska värderingar genom aktiviteter som tar sin grund i Försvarsmaktens traditioner, värderingar och verksamhet. Ungdomsverksamheten syftar inte till att rekrytera personal till Försvarsmakten.

4.3. Verksamhetsgren 3 – Utveckling

Försvarsmaktens forskning och teknikutveckling (FoT) ska vara spårbar mot Försvarsmaktens uppgifter, ramvillkor och förmågebehov. På lång sikt ska FoT-verksamheten bidra till att skapa den handlingsfrihet som krävs för att kunna möta framtida hot, osäkerheter och förändrade förmågebehov samt skapa och tillvarata kunskap om möjligheter och risker med nya teknologier. På kort sikt ska pågående och planerade insatser stödjas genom transferprogrammet och effektiv avtappning av den kunskapsbank som byggts upp över åren.

Studier och konceptutveckling ska stödja Försvarens förmågeutveckling.

Materieförsörjningen ska vara kostnadseffektiv ur ett livscykelperspektiv och tillgodose kravet på leveranssäkerhet. Materielanskaffningen ska, via en iterativ kravanpassning, nyttja Försvarens befintliga materiel och marknadens möjligheter samt ske samordnat utifrån krigsförbandens behov. Utveckling av ny materiel ska ske på ett sätt som säkerställer användar- och arbetsmiljöperspektivet och då även ta hänsyn till brukarens fysiska attribut och förutsättningar, så som skillnader mellan män och kvinnor. Detta för att förbättra och säkerställa den operativa förmågan. Materiell nyutveckling ska genomföras först när behoven inte kan tillgodoses genom vidmakthållande, uppgradering eller nyanskaffning. Internationell samverkan ska vara huvudalternativet vid all utveckling, anskaffning och vidmakthållande.

4.4. Verksamhetsgren 4 – Övrig dimensionerande verksamhet

4.4.1. ITÖ (Internationell militär test-, utbildnings- och övningsverksamhet i Sverige)

Försvarens ska inom sitt verksamhetsområde kunna bedriva internationell militär test-, utbildnings- och övningsverksamhet i Sverige. Försvarens ska även, i Sverige och utomlands, kunna genomföra utbildning för svenska och utländska deltagare avseende internationell fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet.

4.4.2. Suveränitetsstöd

Försvarens bedriver verksamheter i enlighet med Försvarens arrangemangsplaner för bilaterala samarbeten med Ukraina, Georgien och Ryssland. Respektive lands arrangemangsplan förhandlas fram efter bemyndigande av regeringen.

4.4.3. Exportstöd och exportåtaganden

Försvarens ska enligt förordning (2007:1266) med instruktion för Försvarens bland annat ”på uppdrag av Försvarexportmyndigheten bedriva exportrelaterad verksamhet inom försvarssektorn”. Försvarens är beroende av FXM inriktning för att kunna planera och budgetera för angiven verksamhet men måste också förse FXM med underlag avseende planerad inriktning för att FXM ska kunna bedriva sin verksamhet så att den ”bidrar till försvarets långsiktiga materieförsörjning”.

4.4.4. Statsceremoniell verksamhet med traditionsvård

Huvuddelen av högvakten samt erforderliga ceremonier vid statsbesök och andra tillfällen genomförs av livbataljonen.

4.5. Verksamhetsgren 5 – Fredsfrämjande verksamhet m.m.

Målet för verksamhetsgrenen är att bidra till internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet såsom konfliktlösning, civil krishantering och förebyggande av väpnade konflikter. Verksamheten ska stärka skyddet för mänskliga rättigheter och humanitär rätt samt bidra till förverkligandet av regeringens handlingsplan för att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325.

Försvarsmakten ska rekrytera, utbilda, utrusta och stödja den personal riksdag och regering beslutar ställa till förfogande för internationell freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet. Detta skall kunna ske med kort varsel.

Försvarsmakten ska ställa personal (observatörer, stabsofficerare och andra experter) till förfogande främst inom ramen för FN, EU, Nato/PfP och OSSE.

4.6. Verksamhetsgren 6 – Stöd till samhället

Försvarsmakten ska med ordinarie beredskap kunna samverka med övriga myndigheter och lämna stöd till samhället på riks-, regional-, och lokal nivå. Försvarsmakten ska utveckla förmågan att samverka med berörda myndigheter och utveckla planer i enlighet med regeringens direktiv och behov från berörda samhällsaktörer. Under perioden ska samarbetet och stödet till MSB utvecklas.

Försvarsmakten ska fortsätta att, gemensamt med SÄPO och FRA, utarbeta nationella hotbedömnings inom ramen för Nationella Center för Terrorhotbedömning (NCT).

Försvarsmakten utvecklar förmågan att stödja polisen med helikopterkapacitet i enlighet med regeringens beslut.¹²

5. Redovisningar enligt regleringsbrev och regeringsbeslut

5.1. Materieluppföljning – anskaffningsobjekt

5.1.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarsmakten punkt 16 ”Materielförsörjning” framgår:

Försvarsmakten ska i samband med budgetunderlaget för 2015. samverka med Försvarets materielverk, redovisa en uppföljning av pågående anskaffningsobjekt.

5.1.2. Redovisning

Med givna tidsförhållanden har Försvarsmakten och FMV inte identifierat andra objekt utöver de som angivits i respektive regleringsbrev. Redovisningen är uppställd i de två likartade underbilagorna 1.1 och 1.2. Den första underbilagan omfattar endast ej sekretessbelagd information, den andra bilagan redovisar helheten inklusive sekretessbelagd information upp till H/S.

.ubil 1.1

.ubil 1.2
(H/S)

¹² 2013-12-19, Regeringsbeslut 28, Fö2013/1312/MFI, Uppdrag till Rikspolisstyrelsen och Försvarsmakten angående stöd med helikopterkapacitet.

5.2. Materielinvesteringar – investeringsplaner

5.2.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarmakten punkt 17 ”Materielinvesteringar” framgår:

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2015 redovisa investeringsplaner för perioden 2015-2024 för anslagen 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar, 1:4 Vidmakthållande, avveckling m.m. av materiel och anläggningar samt anslaget 1:5 Forskning och teknikutveckling i aktuellt prisläge.

5.2.2. Redovisning

Försvarmaktens redovisning framgår av hemlig underbilaga 1.3-1.7.

.ubil 1.3-7
(H/S)

5.3. Materielinvesteringar – avvecklingsplan

5.3.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarmakten punkt 17 ”Materielinvesteringar” framgår:

Vidare ska Försvarmakten redovisa en avvecklingsplan vad avser övertalig materiel [...].

5.3.2. Redovisning

Försvarmaktens redovisning framgår av hemlig underbilaga 1.8.

.ubil 1.8
(H/S)

5.4. Materielinvesteringar – förslag till regeringsärenden

5.4.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarmakten punkt 17 ”Materielinvesteringar” framgår:

Försvarmakten ska i samband med budgetunderlaget för 2015 redovisa planerade regeringsärenden för 2015 och 2016.

5.4.2. Redovisning

Försvarmaktens redovisning framgår av hemlig underbilaga 1.9.

.ubil 1.9
(H/S)

5.5. Uppföljning av det försvarspolitiska inriktningsbeslutet

5.5.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarmakten punkt 21 ”Uppföljning av det försvarspolitiska inriktningsbeslutet” framgår:

Försvarmakten ska [...] lämna en redogörelse för hur insatsorganisationen utvecklats i förhållande till insatsorganisation 2014.

5.5.2. Redovisning

Försvarmaktens redovisning framgår av hemlig underbilaga 1.10.

.ubil 1.10
(H/S)

Underbilagans innehåll baseras på under punkt 6 föreslagen anslagsfördelning och är ekonomiskt balanserat i perioden 2015-2017.

Underbilagan omfattar perioden 2014-2017 och utgår från gällande krigsförbandsspecifikationer för 2014. De personalramar som redovisas är hämtade från den försvarmaktsorganisation som fastställdes våren 2012 (FM Org 13). I underbilagan redovisas inledningsvis en allmän beskrivning av krigsförbandet och därefter följer en redovisning av krigsförbandens förmåga.

Försvarmaktens pågående organisationsarbete påverkar krigsförbanden både avseende personellt och materiellt innehåll. Då arbetet inte är avslutat är det i nuläget inte möjligt att redovisa en korrekt utveckling av krigsförbanden efter 2017. En redovisning omfattande personal per krigsförband i den nya försvarmaktsorganisationen kommer att ske senast den 30 maj 2014 i enlighet med vad som anges i bilaga 2 till regleringsbrevet för budgetåret 2015 avseende Försvarmakten.

De beredskapskrav som redovisas avser den nationella beredskapen och krigsförbandet som helhet. Vissa krigsförband kan i delar, exempelvis kompani eller pluton, ha en kortare beredskapstid. Redovisningen avseende insatser och övningar utgår från krigsförbandsplaner och planerad insatslinjal för internationella insatser. Nationella insatser är i första hand av uppkommen karaktär. Nationella insatser för att upprätthålla beredskap redovisas inte då dessa uppgifter i perioden övergår från organisationsenheter till de olika krigsförbanden. Över tiden fördelas sedan uppgifterna mellan olika krigsförband. Detta styrs av Försvarmaktens grundoperationsplanering. Övningar som anges är större övningar som återfinns i de verksamhetsuppdrag som ges till krigsförband och organisationsenheter.

5.6. Behov av personal

5.6.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2045 avseende Försvarmakten punkt 22 "Behov av personal" framgår:

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2015 redovisa årligt behov och planerat antal individer för samtliga personalkategorier fram till dess att insatsorganisation 2014 med tillhörande basorganisation är fullt uppfyllt. Redovisningen ska omfatta nuläge, målsättning för kommande år intill dess full uppfyllnad nåtts samt antal individer vid full uppfyllnad. Redovisningen ska även omfatta planerade årliga personalkostnader för samtliga personalkategorier.

5.6.2. Redovisning

5.6.2.1 Inledning

Försvarsmaktens personalförsörjningssystem ska över tiden säkerställa en balans mellan behov och tillgång av personal med rätt kompetens baserat på verksamhetens planerade behov över tiden.

Personalförsörjningen står fortsatt inför stora utmaningar. Den del av personalförsörjningen som avser gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) kommer inom överskådlig tid att behöva utvecklas, anpassas och följas upp. De regelverk och verksamhetsförhållanden som tillämpats tidigare måste efterhand anpassas. Samtidigt har effekterna av frivillighet kopplat till attraktion, arbetsgivarroll, rekrytering och utvecklingsmöjlighet nu börjat bli möjliga att bedöma. Inom flera områden når nyckeltalen inte de nivåer Försvarsmakten tidigare haft som grund för planeringen.

Rekrytering sker i konkurrens med andra arbetsgivare. Huvuddelen av Försvarsmaktens gruppbefäl, soldater och sjömän är tidvis tjänstgörande vilket innebär att en stor del av Försvarsmaktens medarbetare har sin huvudsakliga sysselsättning hos en civil arbetsgivare. Försvarsmakten måste långsiktigt bygga goda relationer med dessa arbetsgivare för att underlätta tjänstgöring och utbildning. För att det ska vara möjligt att förena ett civilt yrkesliv med återkommande tjänstgöringsperioder behövs det en positiv inställning till sådan tjänstgöring hos privata och offentliga arbetsgivare.

Personalförsörjningssystemet ska tillgodose organisationens nuvarande och planerade behov av personal med rätt kompetens samtidigt som det ska vara tillräckligt flexibelt och anpassningsbart för att möta nya krav. Exempelvis ska utbildningssystemet för grundläggande- och kompletterande militär utbildning (GMU/KMU) med kort varsel kunna användas för utbildning av soldater och sjömän under plikt.

För att personalförsörjningssystemet ska fungera måste Försvarsmakten agera och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare såväl internt som externt. Jämställdhetsintegrering av verksamheten, från ledning till förbandsnivå, är ett sätt att öka Försvarsmaktens attraktionskraft som arbetsgivare. En ökad andel kvinnor inom myndigheten är också en avgörande förutsättning för att skapa attraktionskraft och säkerställa en bredare rekrytering mot ansatta målvolymer. Särskilda insatser ska därför riktas mot denna målgrupp.

Förändringen av personalförsörjningen är inte möjlig enbart genom centrala beslut och initiativ. Arbetet måste bedrivas genom centrala rambeslut och tydliga, delegerade mandat till de chefer som är satta att leda personal.

En förutsättning för att nå framgång med förändringen av personalförsörjningen är den fortsatta omstruktureringen av personalförsörjningssystemet. En ytterligare förutsättning är att Försvarsmaktens insatsorganisation kan bemannas med pliktplacerad personal (inledningsvis värnpliktiga, därefter förtidsavgångna GSS/K och T) intill dess att krigsförbanden är uppfyllda.

5.6.2.2 Personalflöden

En fungerande personalförsörjning kräver ett kontinuerligt in- och utflöde av personal över tiden. Avveckling och rekrytering av personal måste kunna ske samtidigt. Metoderna för frivillig avveckling måste fortsatt utvecklas och vara attraktiva. Detta ska göras i samarbete med andra myndigheter, organisationer och näringsliv i syfte att underlätta och effektivisera övergången till en extern karriär.

Inflödet dimensioneras av en samlad behovsbild av personal med rätt kompetens kopplad mot rådande och bedömda framtida rekryteringsförutsättningar. Ett långsiktigt fungerande personalförsörjningssystem är beroende av ett kontinuerligt flöde för att inte skapa ogynnsamma personal- och kompetensbrister inom enskilda åldersskikt. Försörjning av civila sker i huvudsak genom direktrekrytering eller kompetensutveckling av befintlig personal mot aktuell befattning. Yrkesofficerare grundrekryteras normalt mot lägsta nivå och utvecklas därefter i systemet. Huvuddelen av befattningarna för yrkes- och reservofficerare utgörs av specialistofficersbefattningar.

Försvarsmakten planerar i det nya reservofficerssystemet för att andelen reservofficerare som försörjs av förtidsavgångna yrkesofficerare utgör cirka hälften och att cirka hälften tillförs genom direktutbildning och anpassad specialistofficersutbildning av reservofficerare.

Uppdragen utanför Försvarsmakten (FM Uppdrag) är viktiga för att säkerställa militär kompetens vid officersutbildning samt vid andra myndigheter. Verksamheten påverkar direkt Försvarsmaktens förmåga att leverera resultat. Behovet av officerare för dessa uppdrag är en utmaning för den långsiktiga personalförsörjningen avseende yrkesofficerare och generar antalsmässiga behov av officerare i de högre nivåerna som inte motiveras av insatsorganisationen. Det är därför viktigt att det kontinuerligt förs en dialog med andra myndigheter vilka de reella behoven är och att antalet och nivåer på officerare anpassas mot detta. Därutöver tjänstgör sedan 1 januari 2014 ett antal yrkesofficerare vid FMV som en följd av verksamhetsövergången.

De största utmaningarna ligger i de personalkategorier som utgör huvuddelen av den militära personalen, GSS och HAGS. Utmaningarna omfattar såväl rekrytering som möjligheten att behålla personalen under tillräckligt lång tid. För att få personalflöden som är realistiska ur attraktions-, rekryterings-, utbildnings- och ekonomiskt perspektiv måste fokus ligga på dessa personalkategorier. Därutöver krävs fortsatt uppföljning av flödet av personal mellan kategorier. Den personalkategori där den största utmaningen återfinns är GSS/T. Därför ska denna kategori vara föremål för särskilda ansträngningar i syfte att nå bättre förutsättningar att både kunna rekrytera och behålla personal.

För 2014 omfattar planeringen följande verksamhet och åtgärder riktade mot rekrytering, utbildning och övning av soldater och sjömän:

Tabell 5 Planerade åtgärder riktade mot rekrytering, utbildning och övning (mnkr).

Åtgärder/verksamhet	2014
Löner GSS	168
Vidmakthållande rekryteringskoordinatorer	17
Rekryteringskontor Halmstad	0,5
Yrkesinformatörer	15
CRM-studie	2
Ny metod och systemstöd rekrytering	10
Interimsbeslut GSS/T förmåner	18
Förlängd GMU (alla kategorier)	11
Anskaffning UMG ATLAS	10
Försök förtätad befattningsutbildning GSS/T	8
KFÖ GSS/T (verksamhetskostnader)	47
KFÖ GSS/T (lönekostnader och vissa ers.)	119
Summa	425,5

Utöver ovanstående nivå planeras ytterligare åtgärder i perioden 2015-2017 såsom anskaffning av CRM-system, utvecklad befattningsutbildning och eventuellt införande av tjänstgöringspremier. Försvarsmakten utvärderar och prövar löpande behov av åtgärder och verksamhet för att rekrytera och behålla soldater och sjömän.

5.6.2.3 Personalvolym

Redovisade bedömningar av personalvolym utgår från hittills dragna erfarenheter och gjorda antaganden. Försvarsmakten bedömer att det krävs erfarenheter och slutsatser från ytterligare ett till två års verksamhet innan personalförsörjningssystemet kan utvärderas i helhet. Personalvolymerna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot en ny försvarsmaktsorganisation är avslutat.

Det finns en rad faktorer som skapar osäkerhet inom detta område:

- Försvarsmaktens behov av intag till GMU är redan i perioden 2015-2017 högre än organisationens produktionskapacitet. Personaltillgången är här en begränsande faktor. Reduktionen av personalvolym som nu planeras inom ramen för FM Org 18 får ytterligare konsekvenser för produktion och iståndsättande av insatsorganisationen. Tillväxttakten för GSS och HAGS påverkas därmed negativt.
- På sikt kan det föreligga behov av antingen en omplanering och omprioritering mot GMU och/eller att generella förbättringar kan uppnås i avgångssiffror, anställningstider och flöden mellan kategorier. Sådana åtgärder måste dock baseras på ytterligare erfarenheter.
- Generellt är avgångarna under GMU höga och för få av de som genomfört godkänd GMU väljer att ta anställning i Försvarsmakten. En särskild utmaning är att fler kvinnor än män avgår under GMU. En utmaning i rekryteringsprocessen är också att fler kvinnor än män lämnar processen mellan de olika stegen från ansökan till nominering. Den långsiktiga tillväxten av GSS/K berörs i dagsläget främst av frågor kring förtida avgångar, såväl under GMU som under den fortsatta tjänstgöringen, med följd att an-

ställningstiderna blir kortare än planerat. Emellertid bedöms rekryteringen intill GMU för denna kategori fungera väl.

- För GSS/T saknas djupgående erfarenheter från såväl GMU som tjänstgöring. Viktiga frågor för framgång, såsom arbetsgivarrelationer, tjänstgöringsfrekvens och huvudledningarna till anställning, kommer att ta tid att implementera.
- Rekryteringen till och avgångarna från GMU för HAGS är svårare respektive större än planerat.
- Återrekrytering från avgångna GSS/K har haft en positiv utveckling.

I föreliggande plan har avgångarna under GMU beräknats till 20 procent vilket kan jämföras med, men är något högre än, normalvärdet under värnplikstiden. En ökning av rekryteringen till GMU kommer att kräva prioriteringar i övrig verksamhet vid krigsförbanden. Utrymme för återtagande bedöms inte finnas, varför det är av stor vikt de årsvisa målen nås. Försvarsmakten konstaterar därför att det finns ett behov av att vidta särskilda åtgärder för att i ett första steg främst nå planeringsvärdet för avgångar under GMU men även minska avgångarna i stort.

Tabell 6 Personalvolym (xx-12-31). Personalvolymerna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat. Volymerna OFF/K och SO/K inkluderar FM Uppdrag.

	GSS/K	GSS/T	HAGS	Avtals- personal	OFF/K	SO/K	OFF/T +SO/T	Civila
Behov målbild	6 200	9 900	16 600	5 100	3 500	5 150	2 400	4 950
Tillgång 2019	6 200	8 800	15 600	4 850	3 500	5 150	2 400	4 950
Diff 2019	0	-1 100	-1000	-250	0	0	0	0
Tillgång 2024	6 200	9 900	16 600	5 100	3 500	5 150	2 400	4 950
Diff 2024	0	0	0	0	0	0	0	0

2015-2017

GMU

Försvarsmaktens behov av rekrytering via GMU framgår av nedanstående tabell.

Tabell 7 Behov av intag GMU. Personalvolymerna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Behov intagning	4 650	4 800	4 900

Antaganden

- 20 procent avgångar under utbildning räknat från vecka två (vilket är samma metod som användes för att beräkna avgångar för värnpliktiga).

GSS/K

Försvarsmaktens behov av GSS/K i målbilden uppgår till cirka 6 200. Målbildens volym bedöms uppnås år 2019. Målet nås genom att volymen ökar successivt och målet nås 2019. Delmålen under åren 2015-2017 är:

Tabell 8 Delmål (xx-12-31) för flödet av antal GSS/K. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	1 500	1 200	1 100
Beräknat utflöde	1 400	1 150	1 050
Tillgång GSS/K	5 500	5 550	5 600

Inflödet baseras i huvudsak på rekrytering från GMU samt till viss del tidigare värnpliktskullar. Utflödet består av entledigande på egen begäran, övriga avgångar, avslutade anställningar och övergång till olika officersutbildningar.

Antaganden:

- Egen begäran 10 procent avgångar per år.
- Karriärväxling/utgående anställningsavtal utlagda i flödet med det verkliga antalet anställningsavtal minus 10 procent egen begäran per år.
- 300 GSS/K påbörjar någon form av yrkesofficersutbildning årligen.
- Ett årligt inflöde på cirka 50 personer från GSS/T eller HAGS.
- Övriga avgångar om 0,2 procent årligen.

Av GSS/K som slutar i förtid samt vid avslutade anställningsavtal har antagits att hälften accepterar en fortsatt tjänstgöring i personalkategorierna GSS/T och HAGS.

GSS/T

Försvarsmaktens behov av GSS/T i målbilden uppgår till cirka 9 900. Målet nås genom att volymen ökar successivt och målet nås 2023. Delmålen under åren 2015-2017 är:

Tabell 9 Delmål (xx-12-31) för flödet av antal GSS/T. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	1 700	1 850	1 850
Beräknat utflöde	550	750	800
Tillgång GSS/T	5 050	6 150	7 200

Inflödet baseras i huvudsak på rekrytering från GMU och avkastning från GSS/K samt till viss del tidigare värnpliktskullar. Utflödet består av entledigande på egen begäran, övriga avgångar, utgången anställningstid och övergång till olika officersutbildningar.

Antaganden:

- Egen begäran 10 procent avgångar per år.
- Karriärväxling/utgående anställningsavtal utlagda i flödet med det verkliga antalet anställningsavtal minus 10 procent egen begäran per år.
- Övriga avgångar om 0,2 procent årligen.

Av GSS/T som slutar i förtid samt vid avslutade anställningsavtal har antagits att en fjärdedel accepterar en fortsatt tjänstgöring i personalkategorin HAGS.

HAGS (hemvärnsavtal) och avtalspersonal (frivilligavtal)

Av det totala behovet på cirka 22 000 individer i hemvärnsförbanden har Försvarsmakten ett ansvar att personalförsörja cirka 16 600 HAGS och 250 reservofficerare jämte utbildningsuppdrag för ca 5 100 befattningar med personal ur de frivilliga försvarsorganisationerna. Bedömningen är att målbildens volym uppnås 2023. Delmålen under åren 2015-2017 är:

Tabell 10 Delmål (xx-12-31) för flödet av antal HAGS. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	1 500	1 500	1 450
Beräknat utflöde	1 600	1 650	1 600
Tillgång HAGS	16 200	16 050	15 900

Inflödet baseras på avtalstecknande efter GMU, förlängning av avtal och avkastning från GSS/K, GSS/T. Utflödet består av entledigande på egen begäran, övriga avgångar, samt uppnådd avtalstid.

5 100 med frivilligavtal personalförsörjs av olika frivilliga försvarsorganisationer genom deras rekrytering samt utbildningar.

Tabell 11 Delmål (xx-12-31) för flödet avseende avtalspersonal. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	500	550	650
Beräknat utflöde	400	400	400
Tillgång avtalspers.	3 800	3 950	4 200

Yrkesofficerare

Vid överföringen av officerare till specialistofficerare som genomfördes vid omstruktureringen 2012 har den aktuella åldersstrukturen för respektive kategori inarbetats. Detta innebär att både officerare och specialistofficerare har planerats med pensionsavgångar under perioden fram till 2024.

Officerare (OFF/K)

Försvarsmaktens behov av officerare inom yrkesofficerskollektivet i målbilden uppgår till cirka 3 500. Delmålen under åren 2015-2017 är:

Tabell 12 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet officerare inom yrkesofficerskollektivet. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	80	90	100
Beräknat utflöde	300	300	200
Tillgång OFF/K	3 950	3 740	3 640

Inflödet baseras på anställningar efter officersprogram, anpassad officersutbildning samt återanställningar. Utflödet baseras på entledigande på egen begäran, karriärväxling, pensioner och övriga avgångar.

Antaganden:

- Egen begäran 2 procent avgångar per år.
- Karriärväxling 10 OFF/K per år.
- Flygförarpension 15 OFF/K per år.
- Ålderspension vid 61 års ålder.
- Övriga avgångar om 15 OFF/K per år.
- FM Uppdrag omfattar 300-350 OFF/K.

Specialistofficerare (SO/K)

Försvarsmaktens behov av specialistofficerare inom yrkesofficerskollektivet i målbilden uppgår till cirka 5 150. Bedömningen är att målbildens volym uppnås 2016. Delmålen under åren 2015-2017 är:

Tabell 13 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet specialistofficerare inom yrkesofficerskollektivet. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	400	400	300
Beräknat utflöde	250	250	300
Tillgång SO/K	5 000	5 150	5 150

Inflödet baseras på anställning efter specialistofficersutbildning. Utflödet baseras på entledigande på egen begäran, karriärväxling, ålderspension samt övriga avgångar.

Antaganden:

- Egen begäran 2,5 procent avgångar per år.
- Karriärväxling 10 SO/K per år.
- Flygförarpension 0 SO/K per år.
- Ålderspension vid 61 års ålder.
- Övriga avgångar om 25 SO/K per år.
- FM Uppdrag omfattar 50-100 SO/K.

Bedömt behov av åtgärder under perioden

Under senare delen av perioden kommer pensionsavgångarna att öka. Detta innebär att inflödet av yrkesofficerare måste öka om volymerna ska kunna hållas.

För att nå delmålen avseende officerare och specialistofficerare krävs ett arbete som säkerställer att såväl inflöde som utflöde kan hanteras. Det innebär att personalförsörjningssystemet måste kunna hantera rekrytering och avveckling parallellt. Ett medvetet arbete bör bedrivas för att öka det fortsatt låga antalet kvinnor inom OFF/K.

*Reservofficerare***Officerare (OFF/T) och specialistofficerare (SO/T)**

Försvarsmaktens totala behov av reservofficerare, både OFF/T och SO/T i målbilden uppgår till cirka 2 400 inklusive behovet för hemvärnsförbanden om cirka 250. Försvarsmakten bedömer att av den totala volymen på cirka 6 500 kan 1 300 till 1 400 placeras i insatsorganisationen.

Bedömningen är att balans mellan behov och tillgång avseende reservofficerare uppnås 2019. Delmålen under åren 2015-2017 är:

Tabell 14 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet reservofficerare. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2015	2016	2017
Beräknat inflöde	190	190	190
Beräknat utflöde	20	20	20
Tillgång RO	1 750	1 920	2 090

Inflödet baseras på anställning efter reservofficersutbildning och anställning av förtidsavgångna yrkesofficerare. Utflödet baseras på entledigande på egen begäran samt avslutad anställning på grund av 67 års ålder.

Antaganden:

- Egen begäran 1 procent avgångar per år.
- Övriga avgångar om cirka 180 reservofficerare per år i slutet av perioden. Detta motsvarar då den bedömda omsättningen som kommer att göras då kategorin är fylld med rätt utbildad personal.
- Inflödet är beräknat på att cirka hälften av förtidsavgångna yrkesofficerare (cirka 95 per år) anställs som reservofficer samt cirka 95 nyutbildas årligen.

Försvarsmaktens mer utvecklade redovisning av reservofficerssystemet framgår i bilaga 3. /bil 3

Civila

Försvarsmaktens behov av kontinuerligt tjänstgörande civila uppgår till cirka 4 950. Delmålen under åren 2015-2017 är:

GSS/T

Delmålen under åren 2018-2024 är:

Tabell 18 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet GSS/T. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	1 950	1 850	1 800	1 600	1 750	1 850	1 700
Beräknat utflöde	1 050	1 150	1 400	1 200	1 700	1 600	1 700
Tillgång GSS/T	8 100	8 800	9 200	9 600	9 650	9 900	9 900

HAGS (hemvärnsavtal) och avtalspersonal (frivilligavtal)¹³

Delmålen under åren 2018-2024 är:

Tabell 19 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet HAGS. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	1 400	1 500	1 800	1 900	1 950	1 800	1 650
Beräknat utflöde	1 600	1 600	1 550	1 600	1 600	1 700	1 650
Tillgång HAGS	15 700	15 600	15 850	16 150	16 500	16 600	16 600

Tabell 20 Delmål (xx-12-31) för avtalspersonal. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	700	750	750	400	400	400	400
Beräknat utflöde	400	400	500	400	400	400	400
Tillgång avtalspersonal	4 500	4 850	5 100	5 100	5 100	5 100	5 100

*Yrkesofficerare***Officerare (OFF/K)**

Delmålen under åren 2018-2024 är:

Tabell 21 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet officerare inom yrkesofficerskollektivet. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	100	100	200	200	200	200	200
Beräknat utflöde	200	150	200	200	200	200	200
Tillgång OFF/K	3 550	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500

¹³ Rikshemvärnsavdelningen.

Specialistofficerare (SO/K)

Delmålen under åren 2018-2024 är:

Tabell 22 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet specialistofficerare inom yrkesofficerskollektivet. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	350	350	350	350	350	350	350
Beräknat utflöde	350	350	350	350	350	350	350
Tillgång SO/K	5 150	5 150	5 150	5 150	5 150	5 150	5 150

*Reservofficerare***Officerare (OFF/T) och specialistofficerare (SO/T)**

Delmålen under åren 2018-2024 är:

Tabell 23 Delmål (xx-12-31) för flödet av antalet reservofficerare. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	180	180	180	180	180	180	180
Beräknat utflöde	20	30	180	180	180	180	180
Tillgång RO	2 250	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400

Civila

Delmålen för kontinuerligt tjänstgörande civila under åren 2018-2024 är:

Tabell 24 Delmål och slutmål (xx-12-31) för flödet av antalet civila. Målsiffrorna är preliminära intill dess organisationsarbetet mot FM Org 18 är avslutat.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beräknat inflöde	300	350	350	350	350	350	350
Beräknat utflöde	300	350	350	350	350	350	350
Tillgång civila	4950	4950	4 950	4 950	4 950	4 950	4 950

Försvarsmaktens behov av tidvis tjänstgörande civila är cirka 1 350.

5.6.2.4 Redovisning av lönekostnader samt personalrelaterade kostnader*Inledning*

Redovisningen innehåller planerade årliga lönekostnader samt övriga personalrelaterade kostnader för samtliga personalkategorier. Redovisningens kostnader ryms inom de ekonomiska ramar som framgår av budgetpropositionen för 2014 samt möter de krav på reduktion av personalkostnader som följer av regeringens beslut den 14 mars 2013 (nr 5).

Enligt Försvarsmaktens ekonomimodell (FEM) utgörs personalkostnader av lön, övriga ersättningar och personalrelaterade verksamhetskostnader. I denna redovisning redovisas inte de personalrelaterade verksamhetskostnaderna då de inte primärt berör regeringens beslut 14 mars

2013 (nr 5). Lön består av grundlön och fasta tillägg inklusive lönekostnadspålägg (LKP). Övriga ersättningar består av övriga rörliga personalkostnader, t ex pendlingskostnader och beredskapstillägg.

Lönekostnader samt personalrelaterade kostnader 2014-2019 på anslag 1:1.1

Tabellerna visar planerade lönekostnader och personalrelaterade kostnader per kategori. Syftet med tabellerna är inte att visa Försvarens exakta löne- och personalrelaterade kostnader utan att visa nivån av lönekostnader och personalrelaterade kostnader samt planerade förändringar över tiden. Tabellerna utgår från aktuella lönenivåer för respektive kategori per den 30 januari 2014. Tabellen är utformad på samma sätt som i Försvarens redovisning avseende långsiktig ekonomi¹⁴ (underbilaga 1.1, tabell 24-26). Tabell 1 ger en approximativ beräkning av lönekostnaderna.

Tabellerna visar att de totala lönekostnaderna på anslag 1:1.1 minskar något mellan 2014 och 2015. Lönekostnaderna ligger sedan på samma nivå i perioden 2015-2019. Jämfört med Försvarens planering i BU 14 planeras i BU 15 för en minskning av lönekostnaderna med cirka 500 mnkr 2019. Antalet yrkesofficerare, civila arbetstagare samt GSS/K minskar i enlighet med BU 15. Posten *Ej allokerat* har minskat jämfört med Försvarens redovisning avseende långsiktig ekonomi. En del av förklaringen är minskade avvecklingskostnader, en annan är att upplupna löner fördelats per kategori. I nuläget är det inte identifierat några större avvecklingskostnader i perioden fram till 2019. Detta kan komma att förändras i och med införandet av ny försvarsmaktsorganisation. I posten *Ej allokerat* finns även en ökad kostnad i samband med det planerade införande av ändrade arbetsgivaravgifter för ålderskategorin upp till 26 år.

Övriga ersättningar per personalkategori ligger på samma nivå som tidigare planerats. Ersättningar varierar främst med anledning av beredskapsersättningar i samband med ansvar för EU *Battle group*.

Verksamhetsövergången den 1 januari 2014 i samband med *Ledning och Beställning steg 2* (LoB 2) är inte borträknad i siffrorna för att ge större överensstämmelse med underlaget i redovisningen avseende långsiktig ekonomi.

Tabell 2 Lönekostnader för olika personalkategorier (mnkr).

Kategori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OFF	2 583 290	2 438 912	2 304 653	2 233 814	2 160 950	2 102 929
SO	2 528 496	2 602 940	2 675 822	2 669 055	2 646 669	2 668 534
RO	34 788	34 788	34 788	34 788	34 788	34 788
GSS/T	241 373	287 298	304 718	310 494	321 208	319 589
GSS/K	1 714 881	1 720 849	1 741 923	1 762 461	1 865 747	1 946 141
CVAT	2 810 476	2 671 047	2 644 336	2 645 405	2 640 597	2 636 323

¹⁴ 2013-02-28, 23 381:53871, Försvarens kompletterande underlag om långsiktig ekonomisk balans, underbilaga 1.1, sid. 17.

Kategori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Övriga	121 315	121 315	121 315	121 315	121 315	121 315
Ej allokerat	670 509	688 509	688 509	688 509	688 509	688 509
Summa	10 705 127	10 565 656	10 516 065	10 465 840	10 479 782	10 518 128

Tabell 3 Övriga ersättningar fördelat per personalkategori (tkr).

Kategori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
OFF	43 999	62 193	45 386	45 042	60 934	42 180
SO	39 018	59 341	40 248	39 943	60 187	37 405
RO	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035
GSS/T	151	151	151	151	151	151
GSS/K	10 439	10 439	10 439	10 439	10 439	10 439
CVAT	9 764	9 764	9 764	9 764	9 764	9 764
Övriga	10 925	10 925	10 925	10 925	10 925	10 925
Ej allokerat	62 310	62 310	62 310	62 310	62 310	62 310
Summa	178 642	217 158	181 259	180 608	216 744	175 210

5.7. Grundläggande militär utbildning

5.7.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Försvarmakten punkt 23 ”Grundläggande militär utbildning” framgår:

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2015 redovisa myndighetens bedömning av utbildningsbehovet avseende grundläggande militär utbildning för 2015-2017.

5.7.2. Redovisning

Försvarmaktens redovisning framgår av kapitel 5.6 *Behov av personal*.

5.8. Frivillig försvarsverksamhet

5.8.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarmakten punkt 26 ”Frivillig försvarsverksamhet” framgår:

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2015 analysera och redovisa det framtida behovet av ekonomiska medel till den frivilliga försvarsverksamheten, uppdelat på organisationsbidrag och uppdragsersättning.

5.8.2. Redovisning

5.8.2.1 Uppdragsersättning

Samtliga frivilliga försvarsorganisationer med bemanningsansvar ska genomföra grundutbildning av frivilligpersonal för att fylla insatsorganisationens behov samt bistå Försvarmakten med efterfrågade kompetenser. Uppdraget att stödja Försvarmaktens personalförsörjning till insatsorganisationen utgör en tydlig kravbild för frivillig personal. Därför överses utbildningssystemet löpande och anpassas för att möta kravbild.

För att personalförsörja 40 hemvärnsbataljoner med frivillig personal måste cirka 1 000 personer årligen rekryteras och utbildas. Detta kräver, förutom nyrekrytering, riktade åtgärder för att behålla redan utbildad personal i insatsorganisationen. Sådana åtgärder är främst deltagande i övningar kompletterat med viss kompletterings- och repetitionsutbildning. Härvid är det viktigt att egen träning möjliggörs för samtliga frivilliga försvarsorganisationer, både för individuell kompetensutveckling och bibehållande av personligt engagemang.

De frivilliga försvarsorganisationerna stödjer rekryteringen till Försvarmakten samt genomför ungdomsverksamhet vilket sprider kunskap om Försvarmakten och dess uppdrag till ungdomar. Därutöver efterfrågas instruktörer med specifik kompetens som stöd till Försvarmaktens verksamhet samt vid nationella och internationella insatser.

Försvarmakten avser öka den grundläggande soldatutbildningen för frivilliga i syfte att kunna personalförsörja hemvärnsförbanden 2015-2017. Korta veckoslutsaktiviteter med prova-på-verksamhet, *Military Weekend*, som riktas mot de som har intresse att söka sig till Försvarmakten avses utökas.

Under 2013 beslutade Försvarmakten att Svenska Brukshundsklubbens (SBK) ska svara för utbildning av hundekipage (hund och människa). Uppdraget till SBK finansieras därför från 2014 i sin helhet via uppdragsersättning varvid SBK som organisation kan erhålla organisationsstöd i likhet med övriga frivilliga försvarsorganisationer.

För att genomföra ovanstående verksamhet har Försvarmakten under 2015 ett behov av ett utbildningsanslag (uppdragsersättningar) om 92 mnkr.

5.8.2.2 Organisationsstöd

Organisationsstödet fördelas enligt framtagna modell och ges i form av organisationsbidrag och verksamhetsbidrag. Försvarmaktens behov är 45,4 mnkr varav 1,7 mnkr används för bidrag till vissa militära tidskrifter och till Försvarets civila idrottsförbund.

5.9. Veteransoldat- och anhörigstöd

5.9.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarmakten punkt 27 "Veteransoldat- och anhörigstöd" framgår:

Försvarmakten ska i budgetunderlaget för 2015 analysera och redovisa det framtida behovet av ekonomiska medel i form av statsbidrag till veteransoldat- och anhängigorganisationer.

5.9.2. Redovisning

5.9.2.1 Verksamhet

Sveriges Veteranförbund – Fredsbaskrarna (SVF)

SVF representerar idag drygt 5 000 veteraner. Försvarmakten ser positivt på en utveckling med ökande medlemsantal för att på detta sätt nå flera veteraner. SVF:s medlemsregister skapar förutsättningar för Försvarmakten att identifiera och vid behov stödja veteraner samt informera om Försvarmaktens veteran- och anhängigkoncept. SVF:s medverkan i arbetet med att stärka veteraners meritvärde är betydelsefullt. Därutöver anser Försvarmakten att SVF bidrar till folklig förankring vilket även indirekt främjar rekryteringen till Försvarmakten. Försvarmakten avser vidareutveckla samarbetet med SVF, till exempel rörande planering och genomförande av återträffar.

Försvarmaktens bidrag till SVF uppgår 2014 till 5,7 mnkr (2013: 5 mnkr). I detta ingår organisationsbidrag (drift av förbundet), stöd till lokala föreningar samt verksamhet vilket inkluderar kamratstödsverksamheten.

Invidzonen

Försvarmakten önskar skapa handlingsfrihet för att öka bidraget till Invidzonen om beslut fattas om nya internationella insatser.

Försvarmaktens bidrag till Invidzonen uppgår för 2014 till 4,4 mnkr (2013: 4,6 mnkr). I detta ingår organisationsbidrag (drift av organisationen) samt verksamhet.

Svenska Soldathemsförbundet (SSHF)

Försvarmaktens uppfattning är att det professionella stöd SSHF tillhandahåller för veteraner och deras anhöriga är värdefullt. En vidareutveckling av konceptet är planerad i samverkan med Försvarmakten baserat på PREP-konceptet (förebyggande relationskurs) men även inkluderande verksamhet efter insats.

Försvarmaktens bidrag till SSHF uppgår för 2014 till 20,2 mnkr (2013: 25 mnkr). I detta ingår drift av soldathemmen, organisationsbidrag samt professionellt stöd till veteraner och deras anhöriga.

Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR)

SMKR har cirka 30 000 medlemmar. Försvarmakten ser en möjlighet att vidareutveckla samarbetet till att även inkludera veteran- och anhängigstöd. En sådan utveckling kan ge Försvarmakten ytterligare förutsättningar att stödja veteraner och deras anhöriga kostnadseffektivt.

Försvarsmaktens bidrag till SMKR uppgår för 2014 till 0,7 mnkr (2013: 2 mnkr). I detta ingår organisationsbidrag (drift av organisationen) samt verksamhet.

5.9.2.2 Behov av ekonomiska medel 2015

Försvarsmakten har ett behov av ekonomiska medel om 37 mnkr 2015 att användas till bidrag till frivilliga veteransoldat- och anhörigorganisationer för verksamhet som stödjer Försvarsmaktens personal före, under och efter tjänstgöring i internationella militära insatser samt anhöriga till sådan personal.

5.10. CBRN

5.10.1. Uppgiften

I regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Försvarsmakten punkt 31 "CBRN" framgår:

Försvarsmaktens behov inom området ska redovisas i budgetunderlaget för 2015.

5.10.2. Redovisning

5.10.2.1 Inledning

CBRN-forskningen indelas i följande områden:

- Förebyggande och riskreducerande åtgärder,
- Upptäcka och varna,
- Identifiera och verifiera,
- Fysiskt skydd,
- Konsekvenshantering.

Försvarsmakten ser ett behov att förbättra tillämpad kunskapsöverföring från forskningen in i Försvarsmaktens utvecklingsverksamhet. En möjlighet att uppnå detta är att de medel som FOI erhåller på sitt anslag avseende CBRN också ska inkludera det stöd Försvarsmakten behöver inom teknikutveckling med mera inom CBRN-området.

Nedan beskrivs innehåll och inriktning för samt Försvarsmaktens behov inom respektive område.

5.10.2.2 Förebyggande och riskreducerande åtgärder

Verksamhetens omfattning

Området omfattar hot och riskbedömningar. Hotbedömning sker bland annat genom länderstudier och bevakning av relevanta händelser eller genom bedömning av teknikutvecklingens betydelse för hotbilden. Dessutom bedrivs verksamhet som syftar till att reducera hälsorisker i insatsområden. Kunskapsutvecklingen kring potentiella BC-hotämnen fortsätter, bland annat kommer inkapasiterande ämnen att få större fokus än tidigare.

Från den civila sidan har ett behov av förstärkt kunskap kring hotbilder gällande strålkällor, med syfte att utgöra en god grund för framtida möjliga scenarier och för dimensionering av beredskapen, identifierats. Ett annat viktigt utvecklingsområde som identifierats är förmågan att utnyttja underrättelseinformation inför och under en CBRNE-händelse, ett område där utvecklingen av samarbetet mellan sakmyndigheter och underrättelsemyndigheter är av stor vikt.

Försvarets behov

Forskningen ska, genom oberoende tekniska bedömningar, utgöra ett långsiktigt stöd avseende bevakning och bedömning av statliga och icke-statliga aktörers förmåga kopplat till kemiska, biologiska, radiologiska vapen och kärnvapen, samt bedömning av aktuell teknikutveckling som kan förändra hotbilden. Forskningen ska resultera i en förstärkt förmåga att möta nya hot vid nationella insatser utifrån offensiv förmågeutveckling i närområdet. Verksamheten ska möjliggöra stöd för inriktning av olika delar av skyddet mot CBRN-hot. Verksamheten ska dessutom generera kunskapsuppbyggnad som användas som stöd avseende MedUnd-frågor inom CBRN-området. Forskningen bör ge underlag till strategier inom området för att Försvaretsmakten på ett proaktivt sätt kan arbeta med att anpassa sin förmåga till följd av befintliga och nya hot. Forskningen kan innefatta löpande analys inom specifika områden såväl som inkludera fokuserade analyser på enskilda frågeställningar. Dessutom ska organisk-kemisk expertkompetens tillhandahållas inkluderande syntesförmåga av referenssubstanser, toxiska ämnen och kemiska stridsmedel.

5.10.2.3 Upptäcka och varna

Verksamhetens omfattning

Inom området utvecklas beräkningsmodeller för att bättre kunna prediktera och analysera spridning av CBR-ämnen i luft såväl som mark och vatten. I synnerhet ska osäkerheter i beräkningsresultat beaktas. Den nya satsningen på kunskapsförhöjning avseende CBR-ämnens spridning i grundvatten fortsätter med särskilt fokus på radiologiska ämnen (under 2015). Inom BC-detektionsområdet sker som tidigare studier och utveckling av framtida detektionsteknik samt skapande av test och utvärderingsfaciliteter och metodik. Detektion av kontaminerade ytor efterfrågas från FM och kommer därför prioriteras. Deltagande i Nato-, EU- och/eller EDA-projekt är viktiga för forskningsvolymen och för informationsutbyte med övriga CBRN-organisationer.

Försvarets behov

Forskningen ska stödja Försvaretsmakten med kunskapsuppbyggnad om spridning av CBRN-ämnen i luft, mark och vatten. Behov finns att vidareutveckla detektionsförmågan, särskilt avståndsdetektering på ytor. Det gäller såväl handburna som fordonsmonterade instrument med förmåga att avståndsdetektera under rörelse. Försvaretsmakten har behov av att hantera hot och risker preventivt genom spridningsmodeller för att uppskatta bl.a. riskområden, men även kunna hantera uppkomna händelser. Forskningen ska generera kunskap som kan nyttjas av Försvaretsmakten i utvecklingen av en CBRN-modul i Försvaretsmaktens ledningssystem (FMLS) och system för automatiskt varning och rapportering.

5.10.2.4 Identifiera och verifiera

Verksamhetens omfattning

Verksamheten baseras på strategiskt inriktad metodutveckling kring provtagning, upparbetning och analys av C-, B-, R- och kärnämnen. Den på senare tid ökade detaljeringsgraden på analyserna har resulterat i att forskningen nu alltmer fokuserar på forensisk analys av C-, B-, R- och kärnämnen, dvs. möjligheten att göra analyser som leder till att ämnen kan härledas till exempelvis en plats eller en föröväre. Inom C-området kommer den påbörjade satsningen inom området analys av biomarkörer i komplexa matriser att fortsätta. Vidare kommer nya metoder för toxinanalys i komplexa miljöer att utvecklas. Ett ytterligare utvecklingsområde är metagenomik, en metod där den senaste teknikutvecklingen utnyttjas för att simultant kunna analysera all ingående B-ämnen i ett prov.

Försvarets behov

Forskningen ska ge kunskap och kompetens för provtagning och analys av CBRN-ämnen i fältlaboratorier, men även med siktet inställt på tidshorizonten bortom fältanalyslabben. Forskningen ska även stödja Försvarets behov vid insatser genom att vara "reachback"-funktion samt referenslaboratorium.

5.10.2.5 Fysiskt skydd

Verksamhetens omfattning

Verksamheten bidrar till förbättring av och ökad förståelse för det personliga CB(R)-skyddet för Försvarets personal och upprätthåller en långsiktig kompetens inom området. Ett forskningsområde byggs upp med delvis ny inriktning där den övergripande målsättningen är att förstå vilka fysikaliska och kemiska egenskaper som styr samspelet mellan ämnena och det fysiska skyddet, vilket ger en förståelse för skyddets användbarhet vid olika insatsförhållanden (klimat, typ av uppdrag etc.).

Försvarets behov

Forskningen inom området ska stödja Försvarets utveckling av personligt och kollektivt skydd mot CBRN-ämnen, det skydd som ska införskaffas i närtid, såväl som nästa generations skydd. I det kortare perspektivet (cirka 5 år) är mask- och filterutvecklingen av särskilt intresse.

5.10.2.6 Konsekvenshantering

Verksamhetens omfattning

Verksamheten syftar till att höja kunskapen om konsekvenserna av spridning av C-, B-, R- och kärnämnen. Den verksamhet som syftar till en ökad förståelse om hur biologiska ämnen överlever och sprider sig fortsätter som tidigare. Inom det kemiska området fortsätter utvecklingen av modellsystem för studier av toxikologiska effekter och kemiska förändringar som kan uppstå vid exponering, med delvis nya ämneskategorier i fokus. Inom B-området har modellutveckling påbörjats, och inom R-området ligger fokus på dosberäkningar vilket är steget innan modellutveckling.

Vidare utvecklas kunskap för att höja saneringsförmågan för både civila och militära ändamål, ett område där identifierade synergieffekter med områdena fysiskt skydd och detektion avseende den tekniska kunskapsupbyggnaden kommer att utnyttjas i högre grad.

Försvarets behov

Forskningen ska generera kunskap om hur kontaminering sprider sig och därmed kunna utveckla bättre saneringsmetoder. Vidare ska forskningen säkerställa kompetens för att kunna stödja Försvaretsmakten i framtagning av relevanta beslutsunderlag avseende effekter för mänskliga och miljö för ett säkert och effektivt agerande i samband med spridning av farliga ämnen. Förmågan att bestämma risken med en viss C-exponering ska stärkas, och riskreducerande åtgärder utvecklas.

5.11. Internationellt samarbete

5.11.1. Uppgiften

I inriktningsbeslut¹⁵ för Försvaretsmakten avseende internationellt samarbete framgår:

Försvaretsmakten ska från och med budgetunderlaget för 2014 lämna en årlig redovisning enligt regeringens inriktning.

5.11.2. Redovisning

Försvaretsmakten redovisar i årsredovisningen för 2013 ett antal genomförda aktiviteter inom ramen för internationellt samarbete såsom gemensam nordisk flygövningsverksamhet och sjöövervakningssamarbete i Östersjön. Därutöver är nordiskt centrum för implementering av genderperspektiv i militära operationer (NCGM) sedan den 22 februari 2013 tillika huvudansvarig för genderfrågor inom Nato.

Kriterier för internationellt samarbete tar sin utgångspunkt i Försvaretsmakten behov att skapa och nyttja förmåga. Urvalskriterier utgörs därför av parametrar som operativ nytta, kompetens, rationalitet och interoperabilitet samt deltagande i insatser, övningar och utbildningar. Andra områden som bidrar till att skapa förutsättningar för Försvaretsmakten att lösa de ställda uppgifterna är internationell forskning, materielsamarbeten och utveckling, samt utbyten inom exempelvis logistik-, lednings- och personalfunktionen.

Försvaretsmakten fortsätter arbetet med att finna möjligheter till fördjupat internationellt samarbete. Arbetet sker som en integrerad del av Försvaretsmakten inriktnings-, utvecklings- och planeringsarbete och internationellt samarbete utgör ett alternativ som löpande övervägs i planeringen. Försvaretsmakten fokuserar på samarbete i närområdet, främst inom Norden. Samarbeten inom ramen för NORDEFSCO sker i harmoni med den utveckling som sker inom EU:s *Pooling & Sharing* samt Natos *Smart Defence*.

¹⁵ 2011-09-15, Regeringsbeslut 4, Fö2011/1381/MFI, Fö2011/414/MFU (delvis), *Inriktningsbeslut för Försvaretsmakten avseende internationellt samarbete*.

Utöver de egna behoven styrs också Försvarmakten att genomföra åtaganden som stöd till säkerhetssektorreform (SSR) och försvarsmaterielexport, genomförande av arrangemangsplaner och fullföljande av åtaganden inom ramen för ingångna avtal.

Försvarmakten verkar för att nationella regelverk och förordningar ska anpassas så att internationellt samarbete underlättas. Försvarmakten har under 2013 föreslagit förändringar i tillträdesförordningen.

6. Förslag till finansiering

6.1. Förslag till anslagsfördelning

Tabellen visar Försvarmaktens förslag till fördelning per anslag av anvisade ramar enligt budgetproposition 2014 och regleringsbrev för 2014.

Tabell 25 Förslag till fördelning per anslag.

Anslag (prisläge 2014) mnkr	2013 Utfall	2014 Pro- gnos	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan	2018- 24 Plan
1:1.1 Förbandsverksamhet och beredskap	22 013	22 772	23 059	23 160	23 255	23 255
1:1.4 MUST	732	731	736	736	736	736
Summa 1:1	22 745	23 503	1)23 795	23 896	23 991	23 991
1:2.1 Försvarmaktens väpnade insatser internationellt samt Athena	2 274	1 807	1 795	1 795	1 775	1 775
1:2.2 Försvarmaktens övriga insatser internationellt		68	80	80	100	100
Summa 1:2	2 274	1 875	1 875	1 875	1 875	1 875
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	8 839	8 870	8 814	8 605	8 605	8 605
Summa 1:3	8 839	8 870	8 814	8 605	8 605	8 605
1:4 Vidmakthållande, avveckling m.m.	6 366	6 599	6 698	6 698	6 698	6 698
Summa 1:4	6 366	6 599	6 698	6 698	6 698	6 698
1:5 Forskning och utveckling	609	619	623	623	623	623
Summa 1:5	609	619	623	623	623	623
Fredsfrämjande verksamhet	71	74	74	74	74	74
Summa UD 1:2.1	71	74	74	74	74	74
Summa totalt	40 904	41 540	41 878	41 771	41 866	41 866

1)Försvarmakten föreslår en omfördelning av resurser från anslagspost 1:1.1 Förbandsverksamhet till anslagspost 1:1.4 MUST från 2015 enligt MUST BU 15 (HKV, H/TS FM2014-1444:1)5

6.2. Låneram för anläggningstillgångar

Tabell 26 Låneram - utfall, prognos och plan åren 2013-2017.

Lånebehov (mnkr)	2013 Utfall	2014 Prognos	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
Ingående lån	3047	3121	3622	3683	3561
Nyupplåning	922	1183	878	840	701
Amortering	842	682	817	962	908
Kvarstående lån	3127	3622	3683	3561	3354
Beslutad/föreslagen låneram	3485	3730	3730	3600	3400
Utfall/beräknad ränte- utgift	32	28	46	82	95
Ränteantagande % för nyupplåning	1,1	0,84	1,25	2,25	2,75
Finansiering: an- slagspost 1:1.1	x	x	x	x	x

6.3. Avgifter och andra inkomster

6.3.1. Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen

Tabell 27 Avgiftsinkomster enligt 4 § avgiftsförordningen.

(mnkr)	2013 Utfall	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
Totalt § 4 avgifter	293	300	300	300	300

6.3.2. Övriga avgiftsinkomster som disponeras av Försvarmakten och som redovisas mot anslag

Tabell 28 Övriga avgiftsinkomster.

(mnkr)	2013 Utfall	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
Hyror avseende elev- och befälshotell	3	10	10	10	10
Reservmateriel	47	81	81	81	81
Drivmedel	61	60	60	60	60
Transportverksamhet	33	40	40	40	40
Förplägnadsverksamhet		1	1	1	1
Extern verkstadsverksamhet	197	200	200	200	200
Personalbutiksverksamhet		1	1	1	1

(mnkr)	2013	2014	2015	2016	2017
Verksamhet enligt förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet	5	4	4	4	4
Inkomster av mindre ekonomisk omfattning	3	4	4	4	4
Inkomster avseende utbildnings- och övningsresurser i och utom Sverige	353	310	310	310	310
Inkomster från utlandsstyrkans Camp-verksamhet	23	10	10	10	10
Internationell militär test, utbildnings och övnings verksamhet i Sverige (ITÖ)	9	6	6	6	6
FMV verksamhetsövergång	397	450	450	450	450
Inkomster stöd till Rakel	7	5	5	5	5
Summa	1138	1182	1182	1182	1182

6.3.3. Övriga inkomster som disponeras av Försvarsmakten och som redovisas mot anslag

Tabell 29 Övriga inkomster.

(mnkr)	2013 Utfall	2014 Plan	2015 Plan	2016 Plan	2017 Plan
Royalties, viten m.m.	15	5	5	5	5
Bidrag	16	10	10	10	10
Övertalig materiel	36	45	45	45	45
Finansiella intäkter	49	55	55	55	55
Summa	116	115	115	115	115

6.4. Räntekontokredit, anslagskredit och anslagssparande

Räntekontokrediterna för Försvarsmakten är 2 500 mnkr enligt RB 2014.

Försvarsmakten föreslår att, enligt tidigare rutin, anslagskrediterna 2015 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ska vara 3 procent av anslaget, 500 mnkr för anslaget 1:2.1 *Försvarsmaktens väpnade insatser internationellt* p.g.a. NBG 15, för anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:4 *Vidmakthållande, avveckling mm av materiel och anläggningar* 10 procent av anslagen och för anslaget 1:5 *Forskning och teknikutveckling* minst 3 procent av anslaget. Försvarsmaktens planering förutsätter att anslagssparande får tillgodoräknas.

6.5. Bemyndiganden

Försvarsmaktens behov av bemyndiganden år 2015 framgår av underbilaga 1.11.

./ubil 1.11
(H/S)